

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

SLOVENEČ

Cek. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563.
Zagreb št. 59.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Dne 14. julija

elavi francoski narod svoj največji praznik. Izbral si ga je v spomin na oni dan, ko je francosko ljudstvo, izsesano in izkrvavljeno od degeneriranega režima, ponižano do tal od izrodov fevdalizma, osramočeno po svojih predstavnikih, ki so se valjali po blatu najbolj rafiniranega življenja, medtem ko je ono hropelo pod bremenom gospodarskega in socialnega zla, ko je to sijajno francosko ljudstvo, smo rekli, streslo igo z ramen, se dvignilo iz nižin, opasalo meč pravice in oslanjajoč se na božje pravice samobrambe, strmoglavilo režim, ki je za vedno doigral svojo zgodovinsko vlogo. Dne 14. julija l. 1789 je to razjarjeno ljudstvo, potem ko je zaman prosilo in zaman rotilo legalno oblast, da mu pomaga, navalilo na veliko ječo Bastille, kjer so za ogromnim zidovjem in zastraženj od narodne garde čakali neizbežne usode nekateri prosvitljeni duhovi, ki so si upali povedati režimu v obraz, da se ne sme igrati z ljudstvom in da je skrajni čas, da se izvedejo reforme v državni upravi, od nog do glave, reforme, ki bodo olajšale ljudska bremena in med celokupnim narodom zopet obnovile izginjajočo zaupanje in vdanost do režima, ki se je rušil.

Naval in padec Bastille sta začetek francoske revolucije. Danes od te trdnjave ni ostalo drugega kot kupček kamenja, ki ga je zbralo muzejno društvo Pariza, ostalo je ime za enega najlepših pariških trgov, ostal pa je svež, skozi dolge rodove vedno sveži spomin na osvobodilno dejanje francoskega ljudstva, ki je takrat zapustilo svoje vsakdanje življenje, odložilo svoje vsakdanje opravke in svojo borbo za kruh, se obleklo v sijaj suverenosti, dalo prvi odločilni sunek za ogromen idejni preokret, ki je preoblikoval ne samo Francijo, ampak je šel kot vse rušiče valjar preko vse Evrope in se ustavil komaj pred takrat še neprodno trdnjavo ruskega absolutizma. Nato, ko je svoje delo opravilo, ko je na žalost tudi s krvavimi žrtvami pomodelo z vsem starim, ko je vse obnovilo, ko je kljubovalo proti strnjenemu sovražnemu inozemstvu, potem je postavilo na place de la Bastille, na trgu Bastille, visoko na vitkem stebri pozlačeno soho »Zmage« s razprostrtimi krili in z baklo v rokah ter se vrnilo nazaj k svojim opravkom. Suvereno ljudstvo je dalo potrebno korekturo državni upravi in se zopet klonilo oblasti, ki si jo je postavilo.

Praznik 14. julija je torej v tradiciji francoskega naroda praznik svobode. Svoboda je iz Francije napravila ono, kar je danes kot kulturno središče sveta. Svoboda je odpela krila, da je s svojim duhom in ne z mečem osvojila takorekoč ves svet in si ustvarila med narodi sveta prijateljstva, ki nikdar ne minejo. Svoboda je ustvarila ta imperij francoskega duha, ki je zlomil v tragičnih letih 1914—1918 imperij nasilja. Da, zato, ker je svoboden in na svojo svobodo ljubezumen francoski narod nosil svobodo med druge narode.

Tudi k nam je prodrla ideja 14. julija in je med nami prvič z elementarno močjo vzbudila narodno samozavest, to željo po svobodi, ki nikdar več ni usahnila, dokler tudi mi nismo stresli z ramen breme robstva in zadihali to svobodo suverena samoodločevanja ljudstva, ki je dalo korekturo zgodovini v svojo korist.

Zato smo si tudi mi od nekdaj z veliko ljubeznijo prisvojili ta praznik svobode kot naš praznik, zato smo tudi mi od nekdaj s toliko ljubeznijo slavili 14. julij, prvič ker je to praznik našega, z nami s tolikimi krvnimi in duhovnimi vzemi zvezanega prijateljskega naroda Francije, drugič pa, ker smo hoteli tudi mi manifestirati za svobodo, ki je bila gonilna moč našega osvobodilnega boja, zvezda vodnica skozi to dolgo verigo trpljenja, ponižanja in hlapčevstva. 14. julij je naš praznik, mi smo ga nacionalizirali v pravem pomenu besede.

Ko bo danes zastopnik francoske republike g. konzul Emanuel Neuville polagal slovensko svetle na grob neznanega Napoleonovega grenadirja pod spomenikom Ilirije, naj se zaveda, da stojijo za njim v sklenjenih vrstah redovi umrlih narodnih bojevnikov za našo svobodo, ki je posijala k nam s trga Bastille, naj se zaveda, da je obdan od sklenjenih vrst našega ljudstva, ki se hvaležno klanja svoji veliki prijateljici Franciji, obenem pa tudi prisega, da se ne bo nikdar izneverilo načelom, ki so vtelesena v 14. juliju, med katerimi je najsvetejša zvestoba do svobode.

Ko smo se tako na iskreni način — Slovenec je po bistvu svoje narave iskren — oddolžili svoji veliki prijateljici in zaščitnici, ko smo takorekoč mi vsi tonili v veliko narodno veselje naše Francije in ko smo skupno s francoskim ljudstvom obljubili sveto prisego, da bomo stali, živeli in če treba, umrli za svobodo, smemo naši prijateljici na zapadu povedati ob epominu na njen rojstni dan tudi naše želje.

Naše želje niso sebične. Skromne so, a resne. Vse te svoje želje pa lahko povemo v enem samem stavku, naj nam Francija pomaga, da bomo to, kar smo z njeno pomočjo pridobili, tudi obdržali. Mi znamo delati razliko med Francijo in med politiki, ki izmenoma njeno usodo rodijo. Mi razumemo, da ti njeni zastopniki, ki jih suvereno ljudstvo po zrelosti svojega razuma postavlja in odstavlja, po svoje razlagajo mislijo, ki naj jo Francija vrši med narodi sveta in med nami. Mi se nič ne čudimo, če se zato mišljenja francoskih vlad, njihovi politični cilji, njihove politične taktike, drug od drugega razlikujejo, ker mi vemo, da vlade gredo, Francija pa ostane kot domovina pravice in svobode. Vendar pa se nam zdi, ne vemo točno zakaj, instinktivno to čutimo, da prav sedanja francoska vlada, ki ji ne odrekamo niti dalekovidnosti niti najbolj plemenitih namenov, zasleduje v naši najbližji bližini, v Podonavju namreč, cilje, o katerih vemo, da so pogrešeni, cilje, proti katerim je krvavel francoski grenadir pod spomenikom Ilirije, cilje, ki pod še tako lepimi maskami skrivajo za nas verige, ki smo mislili, da smo se jih za vedno otreli.

Naj nam 14. julij torej prinese tudi to zadoščenje, da bomo smeli odleči brez strahu slediti za nas misterioznim potem sedanega francoskega režima, v prepričanju, da vodijo, kakor ona prednikov v svetišče — svoboda.

Pod masko Podonavja:

Moskva in Pariz naj pomagata Rimu, da si zasigura odločilno vlogo v Evropi

Kako si g. Mussolini zamišlja pakt med Italijo in Jugoslavijo?

Gombos,

madjarski predsednik vlade in izvrševalec Mussolinijevih načrtov v Podonavju.

Dunaj, 13. julija.

Tako zvani dunajski pakt, o katerem sem Vam poročal, je postal v tukajšnjih diplomatskih krogih osrednja točka vseh razgovorov. Kakor sem mogel razbrati iz debat in slišanja v teh krogih, so mnega o tej zadevi sicer zelo različna, se pa vjemajo v enem: da je dogovor med Dollfusom in Gombosom, po katerem se med Dunajem in Budimpešto dogovorno ustanovi ena sama politična linija, dogodek takšnega mednarodnega pomena, da ne zaostaja niti za dalekosežnostjo vzhodnega pakta, ki je bil povod, da se je zopet oživila ideja »novega Podonavja«.

Nova kombinacija:

Rim-Pariz-Moskva

V tukajšnjem diplomatskem svetu se opaža v glavnem dve struji, ki presojata načrt Podonavja v zvezi z vzhodnim paktom, potem v zvezi s posredovalno vlogo, ki jo je te dni prevzel Titulescu, da s pomočjo ustanovitve prisrčnejših zvez med starima rivaloma Poljsko in Češkoslovaško pritegne Poljsko v Malo zvezo, v zvezi nadalje z intenzivnimi razgovori, ki se zadnje mesece vršijo po posredovanju de Jovenela med Mussolinijem in Paul Boncourjem — zelo različno. Eni, katere bi imenoval utopične optimiste, vidijo pred seboj že kar zedinjeno Evropo od Urala do Gibraltara, v kateri bi trojezve Francija-Rusija-Italija v najpopolnejši slogi vodila posle vseevropskega koncena, kar bi bilo podobno znanemu Kalgijevemu načrtu, o katerem smo mislili, da je že zdavnaj brez muzike in bander pokopan, pa so ga francoski levitarji zopet obudili v življenje. Edino, kar smatrajo ti idealistični politiki za napako tega grandioznega načrta, je dejstvo, da v njem manjka Nemčije, kakor da bi bil g. Mussolini, eden glavnih kapelnikov tega koncerta, na svojega velikega učenea Hitlerja popolnoma pozabil. In res je to čudno, da igra Nemčija v Mussolinijevih načrtih sedaj tako čisto pasivno vlogo, kar si diplomati tukaj tolmačijo tako, da misli Mussolini v sporazumu s Parizom in Moskvo pa z g. Benešom (ki je videti zelo velik prijatelj ideje zblizanja med Italijo in Malo zvezo po prijaznem posredovanju svojega prijatelja g. Boncourja) enkrat za vselej preprečiti težnje nacionalno oživljene Nemčije po izhodu na Trst oziroma na sinje valove Adrije, ob kateri so si Nemci postavljali svoje postojanke že pred svetovno vojno...

Pogoj: prijateljstvo med Italijo in Jugoslavijo

Drugi, ki po mojem mnenju vidijo veliko bolj pravilno, gledajo na idealistične načrte g. Boncourja in g. Mussolinija jako skeptično. Sicer jih tolažijo diplomati prve, to je idealistične kategorije, s tem, da je sporazum med Italijo in Francijo mišljen seveda tako, da se likvidirajo vsi spori, ki obstojajo med Italijo in Jugoslavijo, ker bi drugače kakšno prijateljsko sodelovanje med Rimom in Parizom pa Moskvo bilo v Evropi popolnoma izključeno. In tukaj nastopajo v vlogi posredovalca med Italijo in Jugoslavijo razen g. de Jovenela in njegovih prijateljev iz leve (od g. de Monziea, znanega po svoji ogromni prilagodljivosti, katere se ne da ovirati po nobenih političnih principih do g. Herriota, ki sicer slej ko prej zvesto brani interese Jugoslavije, ne pa tako odločno, da bi se ga moglo oprestiti vsake, tudi najmanjše simpatije do Boncourjevega podonavskega načrta), Rumunija, Beneševa diplomacija, Poljaki in — Turki v osebi g. Tevfik Rida beja. Če se odstrani spor med Jugoslavijo in Italijo, tako pravijo ti navdušeni pristaši Leibnizovih Združenih držav Evrope, je odstranjena edina večja ovira za harmonično sodelovanje novega evropskega koncerta, ako ne bo Mussolini staval na znano francosko plemenito poštvenost prevelike zahteve v — Afriki.

Ogromna intriga proti slovanskim narodom

Vse skupaj je silno sumljivo

Toda ravno dejstvo, da Boncourjev načrt Podonavja v prvi vrsti forsira Italija, ki to politično linijo zasleduje že zdavnaj, preden so jo dvignili na čit francoski levitarji, pa nenadna sklenitev dunajskega pakta med Avstrijo in Madjarsko, ki je tudi ogromno večino Francozov presenetil — ravno to dejstvo samo povečuje skepso onih tukajšnjih diplomatskih krogov, ki v vsem tem grandioznem zamislu v prvi vrsti vidijo roko Italije, kateri pri najboljši volji ne morejo zaupati, kakor pravijo. Le pravi in pristni utopist more verjeti v to, da bi v srednji Evropi mogla zavladati ena sama francosko-italijanska politična linija. Italija hoče v srednji Evropi igrati vlogo hegemonia in bistvo

njenega konflikta s Francijo od versailleske pogodbe naprej je v tem, da Italija te vloge ni privoščila Franciji. Ako bi se Francija sedaj tej vlogi odpovedala, potem, pravijo ti diplomati, to ne bi bilo mogoče, ako ne bi bila Italija g. Boncourju dovolila enako vredne koncesije. Toda, kaj neki more Italija Franciji ponuditi v primerno protikompenzacijo? Prav nič! Tudi kakšna tako zvana razdelitev sfer med Francijo in Italijo v srednji Evropi in na Balkanu (kakor je to n. pr. na Kitajskem) ni mogoča. Kaj je moral toorej g. Boncourja pripraviti do tega, da s tako vneto v interesu Italije podpira obnovev Avstro-Ogrske v zmanjšani izdaji, kateri želi, kakor sem zvedel, na vsak način še v doglednem času vrniti habsburško dinastijo?

Širokopotezna intriga Italije

In kako — tako se sprašujejo ti skeptiki dalje — se morejo tudi nekateri drugi prijatelji Jugoslavije zavzemati za ta načrt, o katerem bi si moral že vsak diplomatičen kandidat, ki se drgne hlače na klopih orientalske akademije, biti na jasnem, da ne pomeni ničesar drugega kakor intrigo, s katero naj bi se izmislili vzhodni pakt, ki ima itak že ranljivo točko — locus minoris resistentiae pravijo temu zdravniki — v tem, da ga ni podpisala Poljska skupaj z Malo zvezo, ampak ločeno od nje samo z Rusijo, Rumunijo in Turčijo. Italija, kateri je ta pakt največja ovira za njene hegemonistične načrte na Balkanu in v srednji Evropi, je pač tu zastavila svojo diplomatsko protiakcijo in se baš po posredovanju Poljske, Turčije in Rumunije prizadeva, da se vzhodnemu paktu pridruži, ker mu le na ta način more vzeti nevarni značaj, ki ga ima za italijanske hegemonistične načrte. V prvi vrsti se Mussolini boji, da se ne bi paktu pridružili Bolgarija in Albanija, kar bi pomenilo sploh konec fašističnih sanj na Balkanu. Na drugi strani pa bi vstop Italije v koncena vzhodnih držav v skladu s Francijo in ob prijateljskem sodelovanju »novega Podonavja« pomenil, da bi se Jugoslavi in ljuho tej grandiozni akciji za stalno pomirjenje Evrope za vedno morali odreči pol milijonu svojih bratov, ki so izven meja jugoslovanske države, tudi v najnotranjši globini svojega srca... In tako — tako mi je dejal nek raj-

hovski diplomat — »bi bili za g. Mussolinija odvrnjeni dve nevarnosti: nemška inredna na severu in jugoslovanske narodne težnje po korekturi krivičnih diplomatskih kombinacij, ki so odrezale od jugoslovanskega telesa toliko udov, na drugi strani.« Res je — tako je nadaljeval imenovani diplomat nemškega rajha, ki je, kar je jako značilno, odločno proti Boncour-Mussolinijevemu načrtu — »da bi pomenilo to dejstvo v toliko pozitivno postavko v politiki Vaše države, ker bi jo Mussolini, ki je dosedaj trdno računal na to, da bo razpadla in je njene kose že delil med Avstrijo in Madjarsko na eni, pa Italijo in Bolgarijo na drugi strani, sedaj zopet priznal kot solidno državno tvorbo — toda to ne pomeni veliko, saj mi Nemci v rajhu — pa mislim, da tudi vsak Anglež in Francoz pa tudi Rus — nismo nikoli dvomili o tem, da je Jugoslavija nacionalno ena najbolj solidnih tvorbo v Evropi, ki ima še veliko bodočnost tako na Balkanu kakor v srednji Evropi, in smo italijanske nasprotno nazore vedno smatrali samo kot pobojne želje italijanskega fašizma, s katerimi noben resen diplomat v Evropi ni računal. Kaj pozitivnega, kakšen tako zvani jadranski pakt med Italijo in Jugoslavijo Jugoslaviji ne more prinese, kajti ta vprašanja so rešena že v rapalski pogodbi in edino na Italiji je, da napetost med njo in Jugoslavijo poneha, ako Italija opusti vse svoje hegemonistične težnje na Balkanu in v srednji Evropi.«

Mi ne rabimo nobenih varuhov

V tem je ves problem. Evropske velesile naj priznajo, da imajo na Balkanu vladati in se med seboj sporazumevati samo balkanske države in da so tudi srednjeevropske in vzhodne države same gospodari svoje usode. Vsako hegemonijo kogarkoli na tem območju Evrope je treba odklanjati, predvsem pa hočejo slovanske države in tiste, kojih interesi se z njihovimi krijejo, sebe utrditi in se razvijati v popolni medsebojni slogi brez patronance in šomasterskega nadzorstva kogarkoli. Če pa hočeta Avstrija in Madjarska, združeni med seboj (seveda se mora a limine odklanjati vsak poskus restavracije Habsburžanov), sodelovati z Malo zvezo, bo ta to le pozdravila, saj so Avstriji in Madjarski v paktu Male antante odprta vrata v to

zvezo, po kateri bosta ti dve državi zvezani tudi z velikima slovanskima državama vzhoda. Zato je treba g. Paula Boncourja, ki je državam Male zveze predložil svoj znameniti podonavski načrt, opozoriti, da bo ta načrt moral še skozi drugo kritično rešeto in da je ta načrt nam sploh jako nesimpaten, ker ga forsirajo sile, ki so nam od nekdaj neprijazne.

Vsem slovanskim politikom pa se mora v tej zadevi svetovati največja previdnost v presojanju akcije, ki predstavlja v svojem bistvu veliko intrigo, naperjeno proti slovanskim državam, ki so v vzhodnem paktu našle edino pravo linijo skupne politike. Zato od te linije ne smejo odstopiti, naj jih v to še tako zavraža zapadna diplomacija!

Zopet nov pakt: Rusija - Turčija - balkanske države

Jugoslavija se v »dardanelskem paktu« ne imenuje

Kemal Paša,

predsednik Turčije, ki podpira rusko politiko na Balkanu in v Aziji.

Pariz, 13. julija. Ž. O sedanjih pogajanjih Tetika Ruždi beja v Rimu poroča poluradni »Petit Parisien«, da gre za priprave za sklenitev pakta o nenapadanju balkanskih držav in sovjetske Rusije, o čemer se je turški zunanji minister že v Londonu pogajal z romunskim zunanjim ministrom Titulescom. Nasprotno tej vesti pa poročajo angleški listi, predvsem pa »Daily Telegraph«, da o kakem nenapadnem paktu med balkanskimi državami in Rusijo ne more biti govora, temveč da se med Mussolinijem in Ruždi bejem vodijo pogajanja za

sklenitev dardanelskega Locarna, ki bi sestojal iz dveh delov in sicer iz nenapadnega pakta med črnomoškimi oblastmi, toorej Turčijo, Bolgarijo, Rumunijo, Sovjetsko Rusijo in Grčijo ter iz obveznosti sredozemskih pomorskih oblast, toorej Velike Britanije, Francije, Italije in Španije, da v bodoče ne bodo z vojnimi ladjami plule skozi Dardanele. V nasprotnem slučaju bo Turčija prisiljena, da začne z gradnjo utrd v tej morski ožini.

Se en glas

Pariz, 13. julija. tg. »Echo de Paris« poroča o Mussolinijevih razgovorih s turškim zunanjim ministrom, po katerih bi se v Angori sklenila nekaka locarna pogodba za Crno morje v obliki prijateljske in nenapadne pogodbe med Rusijo, Turčijo, Bolgarsko in Rumunijo in kateri se bo priključila tudi Grčija zaradi svojih interesov v dardanelski ožini. Ta važna pogodba bo povod, da bodo turške zahteve po reviziji dardanelskih določil nepotrebne. Dalje se bo mornarska pariteta v Sredozemskem morju principiello spremenila, tako da bo tudi Anglija zelo zainteresirana na tej pogodbi in jo bo podpirala. Pogajanj v Angori se bosta udeležila tudi Titulescu in Litvinov.

Podpis pakta štirih

Pariz, 13. julija. tg. »Petit Parisien« poroča, da bo pakt četvorice podpisan v soboto v Mussolinijevi delavnici na svečan način. Vendar se podpis ne bodo udeležili predsedniki vlad udeležencev sil, temveč njihovi poslaniki.

Kot naslednik de Jovenela velja v tukajšnjih političnih krogih senator Besnard, ki ee je svojčas kot poslanik že zelo trudil za francosko-italijansko zblizanje. Ker je bil pa zapleten v Oustrickov škandal, smatrajo, da bo morda de Jovenelov naslednik ali poslanik v Angori Chanbrun ali varšavski poslanik La Roche.

Diplomatična borba v Rimu

Rim, 13. julija. Tg. Rim je postal zadnje čase središče izredno intenzivne politične delavnosti. Turški zunanji minister Tefik Ruđi bej, ki se nahaja že dva dni v italijanski prestolnici, se je razgovarjal s Mussolinijem in s Suvichem. Včeraj je sprejel v turškem poslanstvu zastopnike Grčije in Bolgarije. Istega dne je imel razgovor z ruskim poslanikom Potemkinom, ki je imel dopoldne sestanke s Mussolinijem. Par dni prej pa se je razgovarjal v Zenevi s Litvinovim. Danes dopoldne je povabil ruski poslanik turškega zunanjega ministra na zakusko. Zelo verjetno je, da bo kmalu prišlo do prijateljske pogodbe med Italijo in Rusijo. Toda ta pogodba bo povsem drugačna kakor ona, ki jo je Litvinov sklenil z vzhodnoevropskimi državami. S to pogodbo, ki bi poglobila sedanje odnose med Rusijo in Italijo, hoče Mussolini ustvariti protiutež in dopolnilo k nenapadljivim

pogodbam, ki jih je Litvinov prinesel iz Londona. Za Rusijo pa pomeni podpis prijateljske pogodbe z Italijo protiutež proti paktu četvorice in garanciji, da ta pakt ni naperjen proti njej.

Pogajanja s Turčijo bodo kmalu dovedla tudi do gospodarske pogodbe. Turški zunanji minister je izjavil »Giornale d'Italia«, da hočeta obe strani z novo pogodbo zadovoljiti današnje obojestranske potrebe. V ta namen sta se sestali v Londonu italijanska in turška delegacija in isti namen zasledujejo pogajanja v Rimu in v Ankari. V Rimu govorijo o možnosti 300 milijonov lir posojila Turčiji za finansiranje italijanskega izvoza strojev.

Ruđi bej se bo na povratku domov ustavil tudi v Atenah. Ožje sodelovanje južnobalkanskih držav in Turčije pod vodstvom Rima je že star cilj italijanske zunanje politike.

Italijanski tisk priznava:

„Vse politične intrige izhajajo iz Rima“

Rim, 13. julija. Z. Fašistična zunanja politika je pričela opuščati stare direktive in pričela iskati nove orientacije. Trenutno italijanska diplomacija proučuje položaj in se že tudi opazuje prve močne poteze, ki bodo brez dvoma vplivale na bodoči razvoj politike.

Tako se je zgodilo to, kar je prvotno izgledalo skoraj neverjetno.

Odpor Francije, Male zveze in Poljake proti paktu štirih zapadnih vesilov so dale Italiji povod za diplomatski preokret. Pristala je, da se ta načrt iz temeljev izpremeni in da pri svoji končni redakciji dobi tako obliko, kakršno je zahtevala Francija in ki ga bi Mala zveza in Poljska lahko sprejeli. Od podpisa tega pakta naprej pa Italija neumorno dela na pripravi za nove direktive italijanske zunanje politike. Nobene težkote jo ne morejo pri tem njenem delu ovirati, noben udarec se ji ne zdi prehud, da bi ne šla po novo usmerjeni poti. Konvencija o definiciji napadalca ali takozvani vzhodni pakt, ki po priznanju fašističnega tiska predstavlja temelj za ohranitev miru v srednji in vzhodni Evropi, istotako ni ostala brez vpliva na fašistično politiko. Fašistični listi celo trdijo, da ta konvencija ni samo v skladu s paktom štirih, temveč da je prirodn rezultat ene politike, ki jo je izmed vseh evropskih držav Italija prva pričela gojiti napram Rusiji.

»Tribuna« piše v uvodniku, da je vse to Mus-

solini predvideval in želel. Pakt o organizaciji Male zveze, o katerem so mislili v začetku, da ima agresivne cilje, naperjene proti Avstriji in Madjarski, je naenkrat za italijansko diplomacijo po podpisu vzhodnega pakta postal skladen s paktom štirih zapadnih vesilov.

»Giornale d'Italia« enako zatrjuje, da so direktive fašistične politike edino pravilne in da vodi k miru. Evropska politika se urejuje danes samo iz Rima. S tem v zvezi tudi ostali fašistični listi naglašajo aktivnost italijanske diplomacije in pomen obiskov, ki so jih v zadnjem času napravili v Rimu razni inozemski državniki, kakor tudi pomen konferenc, ki jih je imel šef italijanske vlade s turškim zunanjim ministrom Tefik-Ruđi bejem in francoskim poslanikom v Rimu de Jouvencelom.

Kar se tiče položaja v srednji Evropi, fašistični listi še vedno poudarjajo pomen sestanka med predsednikom vlade Gombösem in avstrijskim državnim kanclerjem Dollfusom. »Corriere Della Serra« pri tem naglašuje, da Italija, čeprav s simpatijami gleda na trud državnikov za konsolidacijo gospodarskih razmer v Podonavju, vendar ne more soglašati s onimi, ki v vsakem sestanku predstavnikov Avstrije in Madjarske vidijo nevarnost za mir. Italija zastopa ravno nasprotno stališče in izkustva so dokazala, da je njeno stališče edino pravilno.

Londonška konferenca: Posmrtnice

Delegati bežijo domov, kupi papirja ostanejo

Pariz, 13. julija. Z. Francoski listi že pišejo nekrologe londonški svetovni gospodarski konferenci. »Journal« je prepričan, da je med 1500 članov, ki so bili na konferenci, le nekaj takih, ki so stali koristne predloge. V glavnem pa je rezultat konference popisovanje velike količine papirja, mnogo vznemirjenja, rivalstva in hude borbe med posameznimi skupinami. Vendar pa se vseeno ne sme preostro soditi. Za Francijo, ki brani zlato valuto, bi imela konferenca še nekako dobro stran, ker je končno le zmagalo razumevanje nad kaosom. V »Ere Nouvelle« piše Herriot, da je položaj Francije v Londonu tak, kakršnega si je želela.

London, 13. julija. Z. Pričakujejo, da bo svetovna gospodarska konferenca 25. ali pa 26. t. m. odgojena. Iz Londona so že odpotovali vsi predsedniški delegacije. MacDonald je dal čenikarjem tizavo, da bo konferenca z uspehom delala do konca tega meseca. Seveda so njegovo izjavo sprejeli z velikim dvomom. Prihodnji teden se bo vrnilo mnogo delegatov, da sodelujejo na zadnji plenarni seji konference. Pričakujejo, da bo do takrat dosežen sporazum, ali naj se konferenca odgodi do septembra ali do oktobra. Druga kombinacija je bolj verjetna radi dejstva, da se v drugi polovici septembra sestane v Zenevi Svet Zveze narodov.

London, 13. julija. (a) Razprave londonške konference so zdaj osredotočene na tale tri važna vprašanja:

1. na francoski načrt o javnih delih proti brezposelnosti,
2. na sovjetski načrt o splošnem nenapadljivem paktu, in
3. na ameriški predlog za znižanje delovnega časa, povišanja mezd in za sorazmeren dvig cen.

V Nemčiji: Protestantizem zedinjen

Berlin, 13. julija. (a) Kancler Hitler je sporočil Hindenburgu, da je sestavljena nova, enotna protestantska cerkev. Dosedanji notranji spori so izravnani. Vsi komisariji in podkomisarji so odstopili. V kratkem se bodo vršile cerkvene volitve. Statuti enotne protestantske cerkve bodo objavljeni koncem tedna. Poučeni krogi pa so dali že zdaj te-le informacije o novi cerkvi:

Nova protestantska cerkev ni državna. Država jamči za popolno avtonomijo vseh treh protestantskih veroizpovedi. Navzlic temu pa bo po teh štatah imenovan en državni škof za vse tri veroizpovedi kot šef nove cerkve. Ker nova cerkev ne bo državna, zato osnovna listina nima nobene določbe o Arijeh in Nearijeh.

„Berliner Tageblatt“ v konkurzu

Tvrdka Rudolf Mosse, ki med drugim izdaja »Berliner Tageblatt« in »Berliner Volkszeitung«, je ustavila plačila. Zaprošila je za poravnavo. Njeni listi bodo še naprej izhajali.

Sola za voditelje mladine

Potsdam, 13. julija. (a) V novo šolo za mladinske voditelje bodo sprejemali mladeniče od 18. do 30. leta. Učili jih bodo nemške zgodovine, upravnega prava in vprašanj, ki so v zvezi s plemenom in z dednostjo.

Hitlerjevi hujšaki v Avstriji

Dunaj, 13. julija. (a) Policija je v Celovcu aretirala tamonjšnjega voditelja nacionalnih socialistov barona Kneserbecka. V njegovem vrtu je našla tajno zalogo orožja, ki ga je dobil iz Nemčije. Aretirani baron je nemški državljani. Obtožen bo zaradi veleizdaje.

Nacionalno socialistični voditelj Scharitzer je pobegnil na Bavarsko. Tu bo sodeloval v protisovjetski propagandi, ki bo imela svoj sedež v Freilassingu v bližini solnograške meje.

Zitni sporazum štirih podonavskih držav

Budimpešta, 13. julija. Z. Tunkajšnji listi javljajo vest o londonških pogajanjih med štirimi podonavskimi državami, ki pridelujejo pšenice. Ta pogajanja so se večerj nadaljevala in se je dosegel sporazum, po katerem morajo Madjarska, Romunija, Bolgarija in Jugoslavija številčno ugotoviti vso količino žita, ki je namenjena za izvoz. To količino se držijo v tajnosti, vendar pa so že sporočili zastopnikom velikih prekmorskih žitnih držav. Te države so izjavile, da je količina žita, ki je namenjen za izvoz, katero so podonavske države sporočile, prevelika za 8 milijonov bušljev, ki je toliko večja od one količine, ki so jo prekmorske eksportne države pripravljene priznati za izvoz podonavskim državam. Vendar pa izražajo nado, da bo le končno prišlo do sporazuma v tem vprašanju.

Kriza v USA se že oglašja

New York, 13. julija. Tg. Hitro naraščanje cen ter spekulacijsko povečanje produkcije je vzbudivo v merodajnih političnih in gospodarskih krogih veliko vznemirjenje. Vlada ima v načrtu energične korake za ustavitve tega razvoja in za osterjšo kontrolo gospodarstva. Med temi načrti je določitev najmanjše mezd in najdaljšega delovnega dne (14—16 dolarjev tedensko za 35 urno delo za delavce in 40 urno za uradnike). Rooseveltova gospodarska politika je po ugodnem začetku prišla v kritični stadij.

Washington, 13. julija. Tg. Neaktivnost londonške gospodarske konference hoče Roosevelt končati s tem, da začne trgovinska pogajanja z Argentino, Čile, Kolumbijo, Brazilijo, Švedsko in Norveško.

Dunaj, 12. julija. Z. Ponoči so na avstrijski meji obmejne straže aretirale nekaj članov narodno-socialistične stranke iz Nemčije, ki so oboroženi tajno prekrščili mejo med Leitschachom in Mittenwaldom. Že nekaj dni straži orožništvo in pomožno redarstvo vse železnice in mostove na Tirolskem, ker se bojijo novih atentatov.

Ponoči je v XIII. dunajskem okraju eksplodirala bomba, ki so jo zločinci montirali na telefonsko celico. Učinek bombe je bil strašen. Celica se je popolnoma razletela, sam aparat pa je odneslo skoraj 100 metrov daleč.

Neki budimpeštanski listi poročajo danes, da se na Dunaju že nekaj dni mudijo Bela Kun. Med tem pa je iz Prage prišlo poročilo, da so ponoči v Brzeclavu aretirali Belo Kuna. Ta vest dosedaj še ni potrjena.

Balbov polet

Milan, 13. julija. Tg. Že sredi so se začele priprave za nadaljevanje poleta Balbove eskadre. Ko so opoldne prišla ugodna vremenska poročila, je dal italijanski letalski minister Balbo zopet povelje za start v Shediac v Newbraunschweigu. Ob 14.20 je Balbo vzletel kot prvi. V naslednjih po 5 minut so mu sledila ostala letala. Sedanja etapa je dolga preko 1200 km in vodi ob vzhodni obali Labradorja skozi ožino Belleisle, kjer je bila eskadra ob 16. dalje ob zapadni obali Nove Fundlandije do rta St. George in odtod preko zaliva Sv. Lovrenca. Današnji polet je bil zelo ugoden radi vetra od zadaj.

Dunajska vremenska napoved: Nestalno, izpremenljivo vreme.

Zagrebska vremenska napoved: Precej oblačno in spremenljivo, toplo, še vedno nekoliko nestalno.

Rešitev letalca Matterna

14 dni samotnega polovanja ob reki Anadir

Moskva, 13. jul. Sovjetski listi so začeli objavljati nekatere skrajno zanimive in napete podrobnosti o reševanju ameriškega letalca Matterna, ki se je zgubil v severnem ozemlju Sibirijske, iskal več kot teden dni izhoda iz ledeno samotne ter bil na posled čisto po naključju rešen, ko so mu pohajala že zadnja živila in ko mu je padel že zadnji up na rešitev.

Mattern je 14. junija, tako pišejo moskovski listi, odletel iz Habarovska proti severu, toda zaradi napake, ki se je pojavila v njegovem motorju, je bil po 14 urnem letu prisiljen, da se vsede na tla. Mattern ni vedel, kje je pristal, ker mu je gosta megla ovirala vsako orientacijo in je izgubil tudi zemljevide, po katerih bi se bil lahko znašel. Sicer pa Matternu ni preostajalo časa za razmišljanje, ker je motor itak odpovedal in je bila katastrofa neizbežna, ako ne najde hitro trde zemlje. Nekaj časa je Mattern ob ugaslem motorju taval nad neznano mo pokrajino, nato se je vsedel na tundrsko pustnjo, obdano z visokimi hribovjem.

Kraj, kjer je bil pogumni letalec prisiljen pristati, se nahaja več sto kilometrov od vasi Anadir in kakih 5 kilometrov od istoimenske reke. Pri pristajanju se je zlomil propeler letala in tudi desno krilo se je odtrgalo. Letalec pa je zadovolj le manjše poškodbe. Goriva je bilo še zadosti, tako da bi bil Mattern lahko letel še 10 ur. Nesreča se torej pripisuje prihodki na motorju in tudi izmučenosti letalca, ki so jo zaznali ruski letalski izvedenci že pri poletu iz Habarovska.

z novega občinskega zakona

Župan in občinska uprava

Delokrog občine

Občini načeljuje župan (predsednik), to je tisti odbornik, ki je bil izvoljen kot nosilec najmočnejše kandidatne liste (čl. 69).

Občinsko upravo sestavljajo župan in člani. Število članov občinske uprave določa občinski odbor po potrebi, upoštevajoč število odbornikov in obseg dela. Članov more biti dva do pet. Za člane morejo biti le tisti občinski odborniki z najmočnejše liste, ki so po vrsti bili na listi takoj za županom. (V že omenjenem čl. 29. pa so naznačene tiste osebe, ki ne morejo postati člani občinske uprave, to se pravi, da ne smejo kandidirati na prvih šestih mestih kandidatne liste. Ti so: analfabeti, državni in samoupravni uslužbenci, ter duhovniki. Predsednik in člani uprave med seboj ne smejo biti ne v sorodstvu do četrtega kolena, ne v svaštvo ali svaštvo ugovotvi, odpade iz občinske uprave tisti, ki je bil na listi nižji po vrsti (čl. 70).

Če je župan zadržan, ga zastopa naslednji član uprave, naslednji odbornik z iste liste (čl. 71).

Občinska uprava se shaja k sejam na županovo vabilo. Sklepati more polnopravno, ako sta poleg predsednika navzočena najmanj še dva člana uprave. Uprava sklepa z večino glasov. Če je za kak predlog enako število glasov, odločuje predsednikov glas (čl. 72).

Če se izprazni županovo mesto, postane župan tisti, ki je bil izvoljen na isti listi takoj na drugem mestu. Če tudi ta odpade z županskega mesta, postane predsednik tisti, ki je bil izvoljen na tretjem mestu iste kandidatne liste. Ako odpade kak član uprave, stopi na njegovo mesto prihodnji odbornik z iste liste. Če je župan odstopil iz opravičenih razlogov ter je oblast to vzela na znanje, more ostati še dalje občinski odbornik (čl. 73).

Dokler ne prevzame dolžnosti nova občinska uprava, opravlja dolžnosti stara uprava (čl. 74). Služba župana in članov uprave je častna. V občinah pa, kjer županska služba zahteva od župana ves delovni čas, ali pa saj večji del dneva, more občinski odbor z občinskim pravilnikom določiti županu primerno nagrado v obliki letne ali mesečne plače. Tudi članom občinske uprave je mogoče določiti nekaj nagrade, ako jim občinsko delo jemlje večji del časa. Pravilnik o tem pa mora odobriti ban (čl. 75).

Delokrog občine obsega vse posele, ki tičejo koristi občinske skupnosti ter se nanašajo na gospodarski, kulturni in socialni napredek v občini. Posebno spadajo semkaj: 1) upravljanje občinskega premoženja (proračun, obd. davščine, posojila, občinska podjetja); 2) skrb za občinske prometne ustanove (ceste, mostovi, razsvetljava itd.); 3) podpiranje siromakov in revežev, skrb za vzgojo siromašnih otrok, podpiranje dobrodelnih zavodov in ustanov; 4) skrb za zdravje občanarjev; 5) napredek narodnega gospodarstva sploh; 6) širjenje ljudske prosvete (čl. 76). Kakor se iz navedenega vidi, je delokrog občin v pogledu na dolžnosti silno širok. N. pr. samo pri prosveti nalaga zakon občinam poleg zidanja šol še ustanavljanje knjižnic, čitalnic, gospodarske tečaje, gospodinske tečaje, ustanavljanje prosvetnih društev ter prirejanje prosvetnih predavanj.

Občina opravlja krajevno policijo, v kolikor je ne opravlja državna oblast. Posebno pa: 1) skrb za javno, osebno in premoženjsko varnost, moralo, red in mir v občini; 2) nadzoruje tuje, sumljive osebe, potepuhe ter preprečuje beračenje; izvršuje določila o nigrilaševanju tujcev, delavcev in poslov; 3) nadzoruje prenočišča, gostilne, kavarne in alične lokale, dovoljuje podaljšanje delovnega časa v teh lokali ter dovoljuje javne zabave, plesne itd.; 4) skrb za to, da se preprečujejo nalezljive bolezni, nadzira prodajo človeške in živalske hrane, nadzira mre, klavnice, prodajalnice jestvin in sejme; 5)

Mattern je nato, kakor sledi iz njegovega pripovedovanja, poiskal tok reke Anadir ter se ob njej napotil navzgor v dobri veri, da mora naleteči kje na kakšne ribiške naselbine, od koder bi mogel dati poročila oblastem. Potoval je dolgih osem dni, ne da bi bil srečal kakšno živo bitje, niti opazil kakšno ladjico v reki. Bil je popolnoma sam v tej neobljudeni divjini. Seboj je vzel vsa živila iz zaloge v letalu, toda zadoslovala so komaj za tri dni, in še ta so obstojala le iz biskvitov, čokolade in nekaj bonbonov. Nadaljnjih 5 dni je moral gladovati, ker ni imel nikakega orodja, da bi si bil mogel najti živeža. Le enkrat, tako pripoveduje, se mu je posrečilo ujeti ptico, ki jo je surovo pojedel in se toliko okrepil, da je mogel nadaljevati svoje potovanje navzgor po reki Anadir. Osmi dan je zagledal male ribiške barke, ki so plule nizdol, dajal je znamenje, klical na pomoč, toda ribiči niso opazili njegovih signalov niti niso očividno slišali njegovih vzklikov po pomoči. Deveti dan je sklenil, da ne bo več nadaljeval svojega potovanja, ampak da bo počakal na obrežju reke, naj se ugotovi, kar hoče. Polotil se ga je obup. Ker je mogel uloviti nekaj rib, je vztrajal na isti točki nadaljnjih šest dni, ko je naenkrat 29. junija zopet zagledal ribiško ladjo, ki je plula blizu obrežja. Dajal je signale, klical in vpil in na njegovo veliko veselje je opazil, kako se je ribiška ladja začela obračati proti njegovi obrežni postojanki.

Ribiči iz čukčeskega rodu so ga ljubeznjivo sprejeli, mu dali nekaj surovega mesa jesti ter so ga prepeljali v vas Anadir, oddaljeno 120 km. Iz Anadirja so ga potem prepeljali do najbližje sovjetske obmejne postaje, oddaljene 50 km. Sovjetske oblasti so hile že obveščene o nesreči Matterna in so poslale zelo močne oddelke ob obeh straneh reke Anadir, da poiščejo Matterna. Veselje je bilo na obeh straneh velikansko, ko so sovjetski obmejni stražniki spoznali Matterna in se mogli z njim tudi razgovarjati, kajti doslej se čudežno rešeni ameriški letalec ni mogel z živo dušo porazgovoriti, niti njegovi rešitelji niso vedeli, koga so rešili in kakšne nagrade jih čakajo od strani ameriške vlade.

Mattern je ostal pri svojih rešiteljih še do 8. julija, nakar se je sestavljal transport, s katerim je bil prepeljan v najbližje civilizirano mesto, kjer je mogel stopiti v stik s svojo vlado. Matterna so sovjetske oblasti napotile v Moskvo, kjer sedaj čaka nadaljnjih navodil in kjer si odpočiva od svojih velikih naporov.

skrb za varnost javnega prometa, za snago, za vzdrževanje cest, mostov, obal, rek, potokov, jarkov, vodnjakov, napajališč in sploh vseh javnih naprav; 6) nadzoruje zgradbe, daje dovoljenja za nove gradbe, preprečuje požarno nevarnost in druge nesreče; 7) opravlja poljsko policijo, skrb za red na paši in izvršuje določila policijske narave za napredek kmetijstva in živinoreje ter sodeluje pri pobijanju živinskih kužnih bolezni (čl. 77).

Občina opravlja tudi kaznovno oblast pri vseh prestopkih, ki so določeni po krajevnih uredbah in naredbah ter v zadevah krajevne policije, v kolikor kaznovanje teh prestopkov ne spada v delokrog drugih oblasti (čl. 78).

Občina je dolžna sodelovati tudi v drugih krajevnih zadevah državne uprave po veljavnih določilih in postavnih naredbah državnih oblasti. Z zakonom je mogoče naložiti občinam še nove take posele, vendar je treba istočasno poskrbeti tudi za kritje stroškov, ki so zvezani s takimi novimi posli (čl. 79).

Občina, v kateri ni državne pošte, mora po svojih organih upravljati tudi poštni promet med občno in najbližjo državno pošto. Občina dostavlja tudi poštne pošiljke izven sedeža državne pošte, kjer ta tega ne opravlja. Podrobnejša določila o tem bo pa določil prometni minister v sporazumu z notranjim ministrom (čl. 80). Dokler pa teh določil ne bo, ostanejo za Srbijo v veljavi določila o občinskih poštah, pri nas pa dotlej ostanejo v veljavi določila o pogodbenih poštah.

★

Novi boji med Kitajci in Japonci

Sanghaj, 13. julija. (a). Kitajsko časopisje poroča, da so se v Džeholu začeli novi boji med Kitajci in Japonci. Japonska letala so bombardirala Dolonor, ker je general Fengšiang začel prodirati proti japonskim obmejnim četam. Kitajski general je izdal proglas, v katerem pravi, da hoče zopet zavzeti Džehol in Mandžurijo. Voditelji nankinske vlade so zaradi nastopa tega generala v precejšnji stiski, toda general odklanja njihove ponudbe. Listi smatrajo, da bodo japonske čete zdaj zavzele Cahar.

Skладиšča Standard Oil Co

Belgrad, 13. julija. (a) Finančni minister je dovolil tvrdki Standard Oil Co., da ima v svojem skladišču v Velikem Bečkeruku zalogo čistega bencina za lekarnarske, drogerijske in kemične potrebe. Podobno dovoljenje je dovoljeno tudi Milanu Arku v Zagrebu za skladišča v Zagrebu, Ljubljani, Osijeku, Sušaku in Splitu.

Osebnosti vesti

Belgrad, 13. julija. 1. Napredovali so na filozofski fakulteti vseučilišča kralja Aleksandra v Ljubljani v redne profesorje 2. skupine 1. stopnje gg. dr. Jakob Kelemina, dr. France Veber in dr. Izidor Cankar, redni profesorji te fakultete v 2. skupini 2. stopnje.

Belgrajske vesti

Belgrad, 13. julija. (a) Ministriški svet je na predlog finančnega in kmetijskega ministra podaljšal za eno leto do 29. junija 1934 svoj sklep z dne 24. junija 1932, ki je z njim za eno leto razveljavil uvozno carino za prečiščeno žveplo in za žvepleni cvet.

Belgrad, 13. julija. (a) Od 10. julija naprej so vlaku št. 6/302 in vlaku 303/5, ki vozi med Belgradom in Sušakom priključeni direktni vozovi: I. in II. razreda. Iz Belgrada odhajajo ti vlaki ob 23.15 in prispejo na Sušak ob 13.18. Iz Sušaka odhajajo ob 15.52 in prispejo v Belgrad ob 7.15.

1900letnica Odrešenja

Biserna sv. maša nadškofa Jegliča

70 župnij ljubljanske škofije je doslej priglasilo 10.155 udeležencev. Iz tega moremo sklepati, da bo udeležba pri jubilejnih slovesnostih na Stadionu ogromna. Nekatere male župnije kot n. pr. Dobovec pri Trbovljah je priglasil 25 udeležencev, Sv. Jurij pri Grosupljem 150, večje župnije so priglasile večjo udeležbo, n. pr. Leskovec 200, Moravce 575. Nujno prosimo, da vse župnije odgovore na vprašalne pole vsaj do ponedeljka 17. t. m., da more Pripravljalni odbor pravočasno preskrbeti izkaznice in znake.

Izkaznice in znaki se dobe v pisarni Pripravljalnega odbora, Ljudska knjižnica, Miklošičeva cesta 7. Najbolje je, ako župni uradi pošljejo kako zanesljivo osebo, da jih pride osebno iskat. Izkaznica in znak stane 6 Din. Poleg glavne pisarne se prodajajo znaki tudi pri župnih uradih ter v trgovini Remec, Ničman, Jugoslovanska knjigarna in Nova založba. Brez znaka in izkaznice ne more nihče stopiti na Stadion na dan prireditve, zato naj si posetniki pravočasno oskrbe.

Dvotretjinski popust velja samo za posebne vlake, ki vozijo 30. julija zjutraj v Ljubljano in zvečer iz Ljubljane, to so vlaki: Maribor—Ljubljana, Brežice—Ljubljana, Metlika—Ljubljana, Rakek—Ljubljana, Rakek—Ljubljana—Brezje in nazaj. Pripomnimo, da na Brezje romajo samo verniki lavantinske škofije, ki so se priglasili v Mariboru, ter verniki cerkniške dekanije, ki imajo svoj vlak. Iz teh krajev bo na Brezjah 5000 vernikov v nedeljo zvečer zbranih, valed tega Pripravljalni odbor ne organizira nobenega vlaka Ljubljana—Brezje, posamezniki tudi nimajo znižane vožnje Ljubljana—Brezje.

Razglednice s sliko biseromašnika nadškofa dr. Jegliča se dobe v pisarni Pripravljalnega odbora, Ljudska knjižnica, Miklošičeva cesta 7. Izšle so v treh različnih barvah in se prodajajo po dinarju. Trgovci in trafikanti dobe 25% popusta. Naročila sprejema pisarna Pripravljalnega odbora, Miklošičeva cesta 7.

Novi prometni in cestni predpisi

Ljubljana, 13. julija.

»Službeni list dravske banovine« priobčuje šest naredb, ki predpisujejo razna splošna določila za promet v Sloveniji in v štirih avtonomnih slovenskih mestih, to je v Ljubljani, Mariboru, Celju in Ptuj. Dve naredbi, veljavni za vso banovino, je izdal g. ban, zadnje štiri naredbe pa policijski upravnik tej mest.

Prva banova naredba določa pogoje o zaščiti javnih cest. Žive meje, ki so do dva metra oddaljene od ceste, ne smejo presegati višine 1.50 m, nobena ograja ali meja pa ne sme zastirati pregleda na križišča ali ovinke. Drevje in vejevje ne sme moleti na ceste. V razdalji 1 m do ceste se ne sme nalagati opeka, les, kamen ali podobno blago. V razdalji do 4 m se ne sme orati proti cesti, temveč le vzporedno s cesto. Blizu ceste so prepovedane ograje iz bodeče žice. Cestna uprava dovoljuje odvajanje vode v obcestne jarke, obratno pa lastniki zemljišč ne smejo ovirati odvajanja vode s cest na zemljišča. Zgradbe, ki so bliže, kakor 4 m do ceste, dovoljuje le banska uprava. Ob gradbah in popravilih cest smejo biti deli zaprti. Razna dela ob cesti, kakor odvajanje vode, razstreljevanje kamena, spuščanje hlodov in podobno, dovoljujejo cestne uprave. Za mostove, zlasti za lesene, morajo cestne uprave predpisati najvišjo dovoljeno težo.

Za vse vrste vozila, tudi za bicikle, je dovoljeno le vozišče cest, hodniki, parki, drevoredi pa so dovoljeni le za pešce. Izjemno more dovoliti okrajno glavarstvo tudi posamezne hodnike za bicikle in ročne vozičke. Natančna navodila predpisuje naredba glede nalaganja tovorov na vozove, glede previdne vožnje na nevarnih ali zelo prometnih točkah, obzirnost proti slabotnim ljudem in ob plašenju živali, pri srečevanju. Prehiteva se na levo, vendar le v primeru potrebe in če je podana vsestranska varnost.

Med drugimi določili so zanimiva: Kjer je hodnik ali pešpot, pešec ne sme hoditi po vozišču, razen, kadar prekorači cesto. Po pravilu morajo pešci hoditi po desni strani. Sankanje, drsanje po javnih cestah je prepovedano, smučanje pa je dovoljeno le tam po cestah, kjer to ne ovira javnega prometa. Vozne sani se smejo uporabljati le tedaj, če je cesta pokrita skozi s snegom ali z ledom. Sani morajo imeti kraguljčke. V teku enega leta bodo morala imeti vsa motorna vozila troblje s prijetnim nizkim glasom. Enoten tip troblje predpisuje banska uprava. Samo do konca leta 1935 bodo smeli ostati v prometu avtobusi, ki nimajo vhoda zadaj in izhoda spredaj. Posebni členi odredbe predpisujejo še posebne izpite za upravljanje avtobusov in težkih avtomobilov nad 3500 kg.

Druga naredba bana dravske banovine predpisuje razne ukrepe za zaščito varnosti prometa, o miru in nagi v vseh štirih avtonomnih mestih. Ta naredba vsebuje splošna navodila, približno ista, kakor so bila v veljavi dosedaj. Prepovedano je voziti s konji brez brzd. Voznik mora na križiščih označiti smer vožnje z bičem ali z roko. Vozovi cestne električne železnice imajo na križiščih prednost pred drugimi vozili. Pravila o tramvajski vožnji so ista, kakor dosedaj.

Naredba upravnik ljubljanske policije določa splošne in podrobne pogoje za promet v Ljubljani.

V Tivoliju smejo vozila voziti mimo velesajma in brezovega gozdička do tivolskega gradu in hotela, mimo ribnika čez železniški prelaz v Nunsko ulico. Za vozno pot je dovoljena cesta za Kozlerjevim zidom. Na Grad smejo vozila voziti le s hitrostjo 6 km na uro. Ožje ljubljanske ulice so za promet z vozili prepovedane, na trgu je prepovedan vojni promet med 7 in 11. Na trimostovju je za vojni promet dovoljen samo srednji most. V Šelenburgovi ulici je prepovedan promet s tovornimi vozili, razen za lokalne potrebe v tej ulici. Parkiranje avtomobilov je dovoljeno v glavnem v tistih ulicah, kakor dosedaj. Posebna določila so uvedena za postajanje avtobusov, za izvožila in avtomobile, za gonjo živine po cestah, za tranzitni promet itd.

Podobne naredbe, kakor upravnik ljubljanske policije, so izdali tudi predstojniki mestnih policij v Mariboru, Celju in v Ptuj.

Ljula borba za dedščino

Ljubljana, 13. julija.

Mnogo govore ljudje o ljuti borbi za veliko dedščino. V tej borbi so zainteresirani nekateri ljubljanci in Litijani. Tam v Litiji je živel nekdo duševno bolna ga. Frančiška Mošnerjeva, vdova po davkarju, ki je prejela skromno pokojnino okoli 800 Din še po starem avstrijskem načinu. Živela je prav čudakost. Za nobenega se ni dosti zmenila. Svoje dragocenosti in zlatino ter hranilne knjižice je vedno nosila s seboj, če je zapustila svoje skromno stanovanje in odšla malo na sprehod. Sorodniki so se ji laskali, drugi pa so napenjali vse sile, da bi jo postavili pod kuro. Res je bila preklanjala. Lani 24. julija je umrla. Pogreba so se udeležili vsi bližnji in daljni sorodniki. Vsak pa je skušal, da bi čimprej prišel do skrivnostnega zaklada drage tete. Toda zaklad je izginil. Nikdo ni vedel, kdo se ga je polastil. Nekateri sorodniki so vedeli, da je imela pokojnica tri hranilne knjižice, izredno mnogo zlatnine in drugih dragocenosti. Jezili so se in drug drugega izpraševali: »Kje so bukvice? Kje so tisočaki? Saj ni mogoče, da je vsa zapuščina samo 5000 Din!« Drugi so mrmrali in pristavljali: »Res je čudno? Kdo pa je imel prste vmes?« Zaradi dedščine sta se pojavili dve stranki, ena, ki je vedela, kam je izginil zaklad in kako je bil razdeljen, druga pa, ki je stikala in najela celo privatne detektive, da bi izsledili, kam je šlo vse tetino imetje. Niso mačkine solze, če gre za 56.000 Din hranilni vlog in za ogromno množino zlatnine. Vse so cenili na 100.000 Din. Torej ni čudno, da so se našli ljudje, ki so naposled stvar doglali, kdo je pobasal vso zlatino in hranilne knjižice. Podana je bila zato privatna ovadba na policijo proti 6 osebam, od katerih so bile te dni 4 aretirane in spravljene pod ključ. V zadevo je bila zapletena neka pokojničina postrežnica, ki se je prva polastila vseh hranilnih knjižic in zlatnine. Sedaj se vodi proti vsem kazenska preiskava, ki bo pač naposled vso tajinstveno zadevo pojasnila do zadnje podrobnosti.

Ker se še točno spominjam, kaj je govorila, naj navedem kar njene besede. Rekla je: »Bila sem na smrt bolna. Zdravniki so me že zbrisali iz življenja ter bili mnenja, da bi morda pri dobri postrežbi živele še kakih par tednov, a rešitve ni nobene. V tem času se mi je ponoči sanjalo, da sem bila v nekem gozdu in zašla v dolino, zaraščeno od vseh strani tako, da nisem vedela nikakega izhoda iz te goščave. Začela sem jokati. Medtem pa je prišel neki mož ter me sočutno vprašal: zakaj jokaš? Odvrnila sem mu: ker ne vem izhoda iz te doline, na vse strani zaraščene. On me je pa potolažil, rekoč: nikar ne jokaj; te bom jaz izpeljal; kar hodi za menoj! Potem je šel oni mož pred menoj, jaz pa za njim, in me je pripeljal na odprto planjavo. Zahvalila sem se mu za rešitev ter ga prosila, naj mi pove, kdo da je, da bom vsaj vedela, kdo je moj rešitelj. On pravi: jaz sem župnik s Primskovega. Nato mi je naekrat izginil izpred oči, in sem čisto lahko šla sama naprej. Dobro sem si zapomnila njegovo zunanost, obleko in obraz. To so bile moje sanje.

Zjutraj nato sem prosila svojega moža, naj piše mojim sorodnikom v Ljubljano, če in kje bi bilo Primskovo in če je tam res kak župnik. Slutila sem namreč, da bi na ta način utegnila priti do zdravlja. Mož je ustreleg moji prošnji, nakar so šli moji sorodniki najprej na Primskovo pri Kranju, a tam niso nič našli. Poizvedovali so še dalje ter zvedeli, da je Primskovo tudi na Dolenjskem, kjer prebiva župnik, ki je že mnogim bolnikom pomagal k zdravlju. Poslali so tja človeka, ki je vzel s seboj približno pol kile sladkorja, katerega je g. župnik magnetiziral, ter so mi ga poslali na Dunaj. Takoj sem ga začela rabiti in nisem še vsega porabila, ko sem bila popolnoma ozdravljena. Za to ozdravljenje, ki je bilo proti vsemu pričakovanju, sem se hotela osebno zahvaliti g. župniku; zato sva se z možem napotila na Primskovo. Ko sem zagledala župnika, sem ospanila: bil je popolnoma tak po obleki in fiziognomiji, kakor sem ga videla v sanjah.

Tako je pripovedovala ta gospa, ki pa tedaj ni bila prikratk, ampak morda že drugič ali tretjič na Primskovem, kakor jo je izvajala hvalažnost do svojega rešitelja — Primskovega gospoda.

Zaboljšanje tujskega prometa med Avstrijo in Jugoslavijo

Kakor smo že svoječasno poročali, se je dne 28. maja 1933 na Bledu ustanovila Jugoslovansko-avstrijska tujsko-prometna delovna zajednica. Na podlagi blejskih sklepov se je vršil drugi sestanek te zajednice dne 9. julija v Celovcu, kjer so se zbrali zastopniki jugoslovanskih in avstrijskih tujsko-prometnih organizacij in prometnih interesentov. Tozadevno se je vodil namestnik deželne glavarja g. dr. Zeinitzer. Zborovanja se je neoficijsko udeležil jugoslovanski generalni konzul v Celovcu, g. dr. Mirošević, ki je na podlagi svojih bogatih izkušenj dal marsikak dragocen nasvet glede izboljšanja obmejnega prometa. Z jugoslovanske strani so se konference udeležili gg.: načelnik kr. banske uprave in predsednik »Zveze za tujski promet« g. dr. Rudolf Marn, podžupan ljubljanski g. prof. Evgen Jarc, g. Rado Hribar, predsednik »Aero klub« v Ljubljani, in ravnatelj »Putnika« g. Vladimir Pintar. Od Avstrije pa so bili navzoči: namestnik dež. glavarja g. dr. Zeinitzer, celovski župan ing. Pichler-Mandorff, vladni svetnik Hofmann-Montanus iz Salzburga, direktor avstrijske zrakoplovne družbe dr. Hofmann-Ostenhof in višji svetnik Čoha od celovškega tujsko-prometnega urada.

Zborovalci so obravnavali v večernih temeljnih posvetovanjih celo vrsto važnih tujsko-

prometnih in prometnih vprašanj, ki se tičejo železnice, avtomobilskega in zrakoplovnega prometa, prehoda čez meje in so se končno zedinili v vseh važnih točkah. Sklenjeno je bilo, da se zastopniki obeh držav obrnejo na svoje vlade, da dosežejo v smislu obojestranskih tujsko-prometnih interesov gotove olajšave glede vizumov, prehoda čez meje, carinskega postopka, kakor tudi glede denarnega prometa. Posebno važnost se je pripisovalo znižanju in poenostavitvi popustov na železnici, ker tvorijo taki popusti osnovo za tujski promet v masah in so dejansko najuspešnejše akvizitorno sredstvo za potovanja. Sklepa se je tudi o uvedbi zrakoplovne linije Sušak—Ljubljana—Celovec—Salzburg.

Zelo važna točka pogajanj je obsegala devizne in valutne razmere: tozadevno so zborovalci poslali izbrano brzojavko na komisijo obeh držav, ki pravkar posluje na Dunaju v zadevi trgovinskega in tujsko-prometnega sporazuma med Avstrijo in Jugoslavijo. Komisijo za trgovinski sporazum so tudi brzojavno naprosili, naj deluje nato, da se odpravi vizum med Avstrijo in Jugoslavijo. Konferenca se je zaključila v najlepšem sporazumu ter sklenila, da se sestane v svrhu obratnavanja nadaljnjih višjih vprašanj 20. avgusta t. l. v Ljubljani.

Pod kosami pada zlato klasje

Ob žetvi v žitnici naše države

Mali Idjoš, sredi julija.

Bali smo se že, da bo letos žetev slaba in nedovoljna, da nas prehrani. Deževje tudi žitnici naše države — plodni Vojvodini ni prizaneslo in naša rastoča polja včasih po cele tedne niso videla sončka. Močni in silni naliivi so polegili ječmen, rž in pšenico. Toda vsi »zagovorniki in pesimisti« so se zmotili. Danes pogledate ta polja, še pred mesecem tako pusta in meglovita, in boste ostrmeli nad silno spremembo: kamorkoli in doklerkoli vam seže oko, se vam smešljiva nasproti polno zlato klasje ječmena, rži in pšenice. Nikjer sledu preteklih mokrih dni — edino na koledarju, ki kaže, da gremo že proti sredini julija, ko je bilo drugerkrti tudi povsod že požeto in pokošeno!

V teh dneh je Vojvodina kakor prerोजना. Srbi, Hrvati, Madžari, Švabi in Romuni pa gori v Bački Slovaki, vse te narodnosti, ki pestrijo življenje naše Vojvodne, vse je oživel. Vasi se prazni. Vozovi z visokimi kolesi ozkih platišč se škripace premikajo po pravkar posušenih širokih poljskih potih iz vasi proti gospodarskim poslopjem, ki stoje daleč sredi poljan. Kar je količjak mladega, urnega in zdravega odide iz vasi na salaše, oboroženi s kosami, koši, grabljami in vilami. Vse je veselo in poje. Trudni in žalostno zvneči akordi srbskih pesmi se mešajo v veselem v se solnčni naravi kot pesem hvalnice za bogastvo, ki ga je tudi letos narava rodila vojvodinskemu kmetu.

Na salaših polje živahno življenje. Vozovi se zibljejo od gospodarskih poslopj do ogromnih njiv, polnih zrelega žita. Tam se pregibajo stotere roke v enakomernem ritmu zamahujoč s kosami. Njih ostrine se svetlikajo v solncu kot narbrušeni meči. Klepanje in brušenje kos je najlepša pesem teh poljan. In pod temi enakomernimi zamahljaji pada zlato klasje v enakih redeh na zemljo, ki je blagoslovljena in rodovitna.

Slovenske njive so njivice proti tem banatskim. Ena njiva, en dan oranja. Zanje se hitreje kakor orje in kljub temu traja včasih po en do pol dne, da je taka njiva pokošena. S traktorji gre hitreje, toda teh v Vojvodini še ni veliko. Semter-

Novi gasilski dom na Dvoru pri Žužemberku

ob priliki slovesne otvoritve dne 9. julija 1933. (Foto Ivo Vovk)

Senzacionalen konec kamniške pravde

Ljubljana, 13. julija.

Kazenski sodnik okrožnega sodišča s. o. s. g. Koršič je danes objavil sodbo v dolgotrajni kamniški pravdi, ko je šlo za prestopke gostilniškega tepeža. Tega prestopka je bilo obtoženih šest oseb, med temi 67 letni Janez Uršič, po domače Tinač iz Gor. Stranj. V tepežu je bil 13. avgusta 1931 smrtonosnovarno poškodovan mesarski pomočnik Peter Pernel, ki je čez nekaj dni umrl v ljubljanski bolnišnici. Nekateri so dolžili, da je stari Tinač udaril s klopjo Pernela po glavi, drugi pa so trdili, da je vrgele Pernela kamen v glavo mesarski pomočnik Matevž Pogačar. Prvotno so bili pretepači obsojeni na 6 do 8 mesecev strogega zapora. Višje deželno sodišče pa je sodbo razveljavilo in zadevo vrnilo prvemu sodniku. Danes je sodnik g. Koršič objavil sodbo, ki je vzbudila deloma senzacijo. Kratko je sodnik objavil:

»Obtožba proti Janezu Uršiču in tovarišem zaradi prestopka po § 184, točka 1, kaz. zak. se zavrne.

Sodnik je nato prav izčrпно utemeljeval sodbo. Navajal je vse okoliščine, ki govorijo za to, da Tinač ni bil oni, ki bi bil poškodoval Pernela, ker ni mogel kot star mož dvigniti z vso silo 11 kg težko klop. To bi pa moral tudi kdo opaziti. A nihče ni vedel povedati, da je Tinač dvignil klop. Obtožbo je bilo treba zavrniti v smislu § 276. kaz. zak. Štirje navzočni obtoženci sprva niso razumeli vsebine sodbe in so debelo gledali, zato jim je sodnik pripomnil: »Vam boče že odvnetiki pojasniti sodbo?« Državni tožilec je prijavil proti sodbi priziv na apelacijsko sodišče v Ljubljani.

Lombarja odpravijo v Maribor

Ljubljana, 13. julija.

Stol sedmorice v Zagrebu je 27. junija razpravljal o reviziji in prizivu, ki ga je vložil na dosmrtno robijo obojeni Jože Lombar zaradi roparskega umora Bosanca Vojnikoviča, ki ga je oktobra leta 1930. našli zavitega v vrečo in vrženega v vodnjak nekdanje koseške opekarne. Lombarjev proces je letos spomladaj vzbujal napeto senzacijo, kajti vršile so se tri glavne razprave. Naposled je bil 9. marca Lombar obsojen na dosmrtno robijo. Stol sedmorice je izdal kratko sodbo, ki navaja, da se zavrta revizija in da se prizivu zaradi izreka o kazni ne ugodi. Branilec dr. Fran Frlan je danes opoldne obiskal obojenega Lombarja. V spremstvu kazniškega ravnatelja g. Arka, poveljnika jetniške straže g. Čarmana in treh paznikov je dr. Frlan prišel v celico, kjer se nahaja Lombar, ki je drugače pod najstrožjim nadzorom. Branilec mu je kratko pojasnil vsebino sodbe stola sedmorice. Lombar je sodbo sprejel na zunanaj povsem mirno, toda videlo se je, da ga je zavritev silno pretresla. Z branilecem se je nato kratko posvetoval. Izjavil mu je, da sicer odhaja v Maribor, toda napel bo vse moči, da doseže obnovo procesa. Poskrbel bo za važne podatke, ki naj bi govorili v njegov prilog. Branilec za enkrat ni dal nikakih navodil. Po obisku je bil Lombar silno potrt in se je začel jokati.

Lombarja Jožeta danes ali jutri odpravijo v mariborsko kaznilnico. Močna orožniška eskorta ga bo tja spremlila. Lombar se je na pot že pripravil in poslovil od svojcev.

Požar

Mestinje, 13. julija.

V pretekli noči je ob pol 2 izbruhnil požar v kopitarni g. Königa. Takoj so bili alarmirani mestinjski gasilci, ki so s svojo požrtvovalnostjo pogasili ogenj in tako rešili ljudem zašluge.

Drzen vlom na Grmu

Novo mesto, 13. julija.

Ko je davi hišnik šel v pisarno grmske šole, je opazil, da so vrata odprta. Opazil je tudi, da je železna blagajna na eni strani izrezana približno 30x50 cm. Zadevo je takoj javil svojim predstojnikom. Iz blagajne so vilmolci pobrali ves denar, to je od 22.000 do 23.000 Din. Pustili so le kakih 30 Din drobnice. Vlomilci so odprli tudi miznico računovodje g. Pavliča in miznico g. inž. Zupančiča v sosedni pisarni. Dalje so odprli tudi omare, kjer so bile shranjene kolajne, ki jih je dobila Kmetijska šola o priliki raznih razstav. Iz te omare so odnesli štiri kolajne. Uradništvo žele od omare, da je bilo več vilmolcev, najmanj pa dva. Vlomljeno je bilo med 10 in 4 ponoči. Luč pri hišniku je gorela do 1 ponoči. V deževni in viharni noči, kakršna je bila ta, so prišli skozi stranišče v notranjost posloja. Glavna vrata pisarne so odprli s ponarejenimi ključi.

Ljubljanske vesti: Okrožnica novega magistratnega ravnatelja

Novi magistratni direktor g. Jančigaj je razposlal med mestne uslužbence naslednjo okrožnico:

Ob prevzemu mesta magistratnega direktorja naj mi bo dovoljeno opozoriti na nekatere nedostanke, ki se pojavljajo med magistratnimi uslužbenci. Te nedostanke je treba odpraviti. Zato vam vse uslužbenstvo, da se ravna po nastopnih smernicah:

1. Medsebojno občevarje. Pragmatika zahteva, da bodo uslužbeni med seboj uljudni in uljudni. Ta uljudnost naj se izraža v medsebojnih pozdravljanjih. Opaža se pa, da niti po činu nižji ne pozdravljajo po činu višjih uslužbencev. Jasno je, da vzbujajo takšno ponašanje v občinstvu, ki to vidi, mučen vtis, ne oziroma se na to, da je medsebojno ponašanje odsev kulturne višine mestnega uradništva.

2. Občevanje s strankami. V današnjih težkih gospodarskih razmerah je uslužnost in uljudnost skrajno potrebni. Radi tega je tudi skrajna potrpežljivost bolj na mestu kakor kdaj prej. Stranke, ki gredo v urad, prestopajo pisarniški prag itak z občutkom bojazljivosti in mučnosti. Če nalete v uradih še na neprijazne obraze, ki nimajo volje pomagati ali pa celo odrečujo vsako pomoč, vzbujajo tako postopanje uradništva nejevoljo napram občinski upravi, katere dolžnost je, strankam pomagati, kjerkoli je to mogoče. Glede ponašanja napram strankam ne sme igrati vloge vprašanje socialno boljše ali socialno slabše in je v vseh postopkih enako. Stranke se ne smejo odpravljati s kratkimi besedami: ni mogoče prošnji ustreči, marveč je iskati vedno pota, kako bi se stranki vendar ustreglo.

V bodoče se ne sme dogoditi nikdar več, da bi na pr. stranko sprejemali s cigareto v ustih in ji v obraz kadili ali pa pustili čakati, uradnik pa bi kadil svoje cigarete in se pogovarjal s tovarišem. Zavedati se je treba, da je uradnik v službi naroda (ljudstva) in da je on tu radi njega, ne pa ljudstvo — narod radi uradništva. Zato je treba uradni čas kolikor mogoče najintenzivneje izrabiti in se popolnoma posvetiti delu.

3. Točno obiskovanje urada je dolžnost vsakega uslužbenca. Uradnih ur se je vestno držati, ker le tedaj bo mogoče delu se intenzivno posvetiti. Končno mi je še pripomniti, da je dolžnost vsakega uradnika iskati vedno ono, kar družbi uradništvo med seboj in kar družbi tudi uradnike s strankami. Uradniki naj bodo svetovalci in zaščitniki ljudstva tako, da bo tudi delovanje mestne uprave uspešno in plodonosno in se bo občinstvo vedno z zaupnostjo obračalo do mestnega načelnika.

Zgodovinsko znana je Muljava po strahovitem pokolu leta 1475. Takrat so Turki poklali okoli 7000 kristjanov, ki so šli ravno v procesijo.

Skozi Gorenjo vas smo v par minutah dospeli pri žel. postaji Stična zopet na državno cesto, ki smo jo zjutraj zapustili v Škofljici in po kateri krenemo sedaj nazaj proti Višnji gori. Kakor zjutraj Turjak, tako moramo sedaj na žalost samo od daleč pozdraviti starodavni etiški samostan, ker smo gostje Višnjegorcev, ki nas bodo gotovo že nestrpno pričakovali.

Češki poslanik v Ljubljani. Češki poslanik na našem dvoru g. dr. Wellner je včeraj dospel z Bleda v Ljubljano, kjer je obiskal v spremstvu češkega konzula v Ljubljani namestnika bana dr. Pirkmajerja in prevzvišenega knezoškofa dr. Gregorja Rožmana. Proti večeru se je vrnil zopet na Bled.

Rokodelski dom. Drevi ob 8 v Rokodelskem domu sestanek članov kat. društva rokodelskih pomočnikov. Ker so važne zadeve na dnevnem redu, naj se sestanka udeležijo vsi člani.

Slovensko zdravniško društvo v Ljubljani ima v petek, dne 14. t. m., ob 18 v predavalnici internega oddelka splošne drž. bolnišnice znanstveni sestanek s sledečim sporedom: 1. Predavanje g. dr. Fr. Debeveca: O duševnosti sodobnega zdravstva. 2. Dr. Janko Pompe: Demonstracija dveh ozdravljenih zanimivih slučajev seps z otorinolohičnimi komplikacijami. Vsi gđ. zdravniki vabljani.

Samaritanke in samaritanke krajevnega odbora Rdečega križa v Ljubljani. V nedeljo, 16. t. m. je izlet v Kamniško Bistrico ob 5.50 zjutraj z izletniškim vlakom. Vse vljudno vabi na izlet vo. dja samaritanov.

Nesreča v kurilnici. Iz kurilnice na gorenskem kolodvoru je bil včeraj okrog 1 prepeljan z reševalnim avtom v bolnišnico 48 letni ključavničar Franc Slapar, doma iz Stražišča pri Kranju. Slaparju je med delom padel na glavo težak kos železa tako, da je Slapar obležal nezavesten. Njegovo stanje je prav resno.

Saunomur z oglikovim dvokisom. Na tenišču Ilirije je včeraj izvršil saunomur 58 letni oskrbnik tenišča Franc Lorbek. Lorbeka so našli okrog 1 popoldne v njegovi sobici, ko je ležal nezavesten, v bližini pa se je kadilo oglik, ki ga je Lorbek zažgal in vdihaval strupen oglikov dvokis, ki se je razvijal iz žarečega oglja. Lorbekovi svoji so takoj telefonirali iz pivovarne Union po reševalni avto, ki je tudi res prišel, a je bil Lorbek že mrtev. Policijca je bila policijska komisija, ki jo je vodil zdravnik dr. Avramovič. Komisija je ugotovila dejansko stanje, na pa mogla ugotoviti vzroka saunomura. Lorbek je bil že dolgo precej melanholično razpoložen. Stanoval je v Šiški, ulica S. Zupušča dvoje otrok. Lorbekovo truplo je bilo prepeljan v mrtvašnico.

Nočno službo imajo lekarne: mr. Leustek, Rešjeva c. 1; mr. Bohinec ded., Rimska c. 24 in dr. Kmet, Dunajska cesta 41.

Sportne srajce za gospode v najnovejših fazonah, od praprote do najfiniške kvalitete pri F. L. Goričar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 29.

Specialno izbiro modnih hlač in pumparj dobite najceneje pri Preskerju, Sv. Petra cesta 14.

Ptuj

Svinjski sejem v sredo, dne 13. t. m. je bil razmeroma slabo založen, tem bolj pa je bila kupčija. Od 138 rilcev je bilo 84 prodanih. Cene so neizpremenjene, in sicer 6.50 do 9 Din za kg žive teže. Pač pa so poskočile cene pri drobnariji, in sicer so se prodajali 6 do 12 tednov stari prasci od 150 do 250 Din. Splošno se opaža, da primanjkuje prasev, kar je povzročilo znaten dvig cen.

Postajališče za kontrolo sodov. Za uradovanje v juliju, avgustu in septembru 1933 so pri postaji za kontrolo sodov v Ptuj določeni naslednji dnevi: v juliju dne 24., 25., 26., 27., 28. in 29.; v avgustu dne 22., 23., 24., 25., 26., 27.; v septembru dne 23., 24., 25., 26., 27., 28. in 29.

Hudi psi. Viničarja Marka Cigljenjaka iz Krčevine pri Vurbergu je obgrizel neki pes in mu hudo raznesaril desno nogo. Ista usoda je doletela posestnika Rozalijo Perko iz Mestnega vrha. Domači pes jo je tako obgrizel, da so jo morali spraviti v splošno bolnišnico. Tudi Marka Cigljenjaka so odpravili v bolnišnico.

Iz Vranskega kota

Smrtna kosa. Po daljši bolezni je 12. julija umrla Marija Brvar, posestnica in soproga mizarja. Naj v miru počiva! Žalujemo naše sožalje!

Prav dobro so se vranski otroci odrezali v nedeljo popoldne. Pred zasedeno dvorano — bilo je pa samo 19 odraslih gledalcev — so nastopili pred nami in nam pokazali svoje mlado in nedolžno umetnost. Kot uvod je bil najprej kratek nagovor, nato dve igrici, hudomušen dvogovor in deklamacija. Dobro bi bilo, da bi se otroci še naprej vadili v samostojnosti s prirejanjem takih nastopov. Od tega imajo oni sami moralni dobiček, revni otroci pa nekaj več kruha. Čisti dobiček so namreč mladi umetniki poklonili svojim najprejnim sošolcem in sošolkam.

Poroka. Dne 10. t. m. sta se poročila v farni cerkvi na Vranskem Semprimožni I. in Planinc Milka, oba posestnika v občini Sv. Jeronim pri Vranskem. Bilo srečno!

Mariborske vesti: Potujoča kmetijska razstava

»Modri vlak« s potujočo kmetijsko razstavo je prispel včeraj po noči ter se je ustavil na prvem tiru pred tovornim kolodvorom. Zjutraj ob 8. uri se je izvršila slovesna otvoritev razstave, kateri so prisostvovali predstavniki cerkvenih, svetnih in državnih oblasti, kmetijskih institucij. Pred tovornim kolodvorom, ki je bil okusno okrašen z mlaji, zelenjem in zastavami, je bila prirejena lična tribuna, pred katero so se zbrali mestni župnik msgr. Umek, dekan Sagaj, mestni poveljnik general Hadžić, podžupan Golouh, ki je obenem predsednik pripravljalnega razstavnega odbora, oba srezka glavarja dr. Ipavice in Makar vodja policije dr. Ilacini, rav. vinar, in sadjarske šole Priol, ravnatelj gozdarske šole Zierfeld, ravnatelj kmet. preiskoval. zavoda inž. Mohorič, kmetijski referenti obeh maribor. okrajev, profesorji vinarske in gozdarske šole in drugi. Razstavo je otvoril podžupan Golouh, za njim so pa še govorili podnačelnik okraj. cest. odbora Schicker, Klasing, ravnatelj Priol, inž. Sadar, vrsto govorov

Smrt pri obiranju češenj

Posestnik Jernej Anželj iz Cogetincev je v svojem sadonosniku obiral češnje. V trenutku mu je pri prevesu zmanjkalo ravnotežja, izgubil je prisotnost duha in strmoglavil z drevesa. Reže je treščil z glavo ob tla ter si prebil lobanjo. Poškodbe so bile usodne in jim je Anželj podlegel. Bil je dober in skrben mož. Pokoj njegovi duši!

Novomašnik bod' pozdravljen! V romarski cerkvi Matere Božje na Prihovi poje popularnišnji novo mašo salezijanec Josko Pušnik. Ob devetih popoldne bo slovesen sprejem novomašnika, nato slovesna nova maša.

Smrt dveh uglednih mož. Na Livadi št. 5 je umrl g. Anton Križ, šolski upravitelj v poklju. Rajni je bil dolgo vrsto let nadučitelj v Zavreču ter je slovel kot izvrsten šolski strokovnjak. Pri ljudeh je bil izredno priljubljen zaradi svojega dobrega in blagega značaja. Po upokojitvi je živel v Mariboru. Pogreb se vrši danes popoldne ob 4 iz mrtvašnice na mestno pokopališče na Pobrežju.

V Drevoredni ulici 23 na Pobrežju je umrl tamnoški ugledni bivši gostilničar in posestnik g. Ivan Reibenschuh. Dosegel je visoko starost 81 let. Blagega pokojnika bodo pokopali danes popoldne, in sicer se vrši pogreb ob 5 iz hiše žalosti na magdalensko pokopališče. — V Cankarjevi ulici 6 na Pobrežju je umrl v starosti 65 let upokojeni železničar Jožef Trebentar. Pokopali ga bodo jutri v soboto ob 4 iz mrtvašnice na pobreškem pokopališču. — Pokojnim mir in pokoj, žalujočim naše iskreno sožalje.

Pred oltar sta stopila ter zakonsko zvezo sklenila v hočki farni cerkvi čevljarski mojster Martin Goltner od Sv. Miklavža pri Mariboru ter gđ. Mimica Veranič, posestnikova hčerka iz Dogaš. Novoporočencema obilo sreče in božjega blagoslova!

Diplomiran novinar. Na novinarskem oddelku šole političnih ved v Pragi je diplomiral Mariborčan g. Jolij Gorup. Castitamo!

Reorganizacija tujskoprometne službe. Novoizvoljeni odbor Tujskoprometne zveze v Mariboru je že prevzel svoje posle. Kakor doznavamo, se pripravljajo obsežna reorganizacija naše tujskoprometne službe. Predvsem se bo uredila glavna pisarna po trgovskih načelih, ki se dosedaj niso dovolj upoštevali, kar je bilo tudi glavni vzrok kritike na zadnjem obnem zboru. K temu pripominjamo, da je bilo tudi naše poročilo o omenjenem obnem zboru sestavljeno zgolj na podlagi dogodkov na obnem zboru ter nikakor ni imelo tendence, da bi se v njem kritiziralo delo širšega odbora kot takega, najmanj se bi vsega predsednika dr. Rateja, ki si je pridobil za organizacijo tujkega prometa na Štajerskem prvenstvene zasluge. Predsedniku tudi ni bila dana možnost direktnega vpliva na vodstvo zveze radi njegove stalne odsotnosti iz Maribora. — Pričakovati je sedaj, da se bo Zveza pod novim vodstvom še bolj razmahnila ter pripomogla k razvoju tujkega prometa na Štajerskem.

Razstavi odbor Mariborskega tedna je bil izvoljen na seji omenjene zadruge v sredo večer. V odboru so od Mariborskega tedna Golouh, Sabothy in Gilly ter gradbeni strokovnjaki nadevnik Madile, inž. arh. Černigoj in inž. Vičič. Na seji se je nadalje sklenilo, da se osnuje tudi letos poseben stanovanjski odsek, ki bo nakazoval stanovanja tujcem pri zasebnikih. Odsek prične poslovati z jutrišnjim dnem. — Na razstavnem prostoru se že izvršuje priprave za vrtnarsko razstavo. Tudi z razpošiljanjem legitimacij za vožnjo in vstop na razstave in prireditelne prostore se je že pričelo. Legitimacije stanejo 20 Din ter se bodo dobile na vseh železniških postajah, na županištvih in v tujskoprometnih uradih.

Živahen promet pešcev se je pričel razvijati skozi novo predor med Smetanovo in Orožnovo ulico. Grušč je že v toliko odstranjen, da je prostora za opek hodnik za pešce, ki ga ti že pridno uporabljajo. Hkrati se gradi lepa ograja ob meji nove ceste ter poslopje, v katerem se nahaja orglarska delavnica g. Brandla. S cestnišča se še vedno odvažajo ruševine dvorišnih poslopj, ki so jih podrli. Ureditve ceste bo trajala še do jeseni, če pravočasno dospe dovoljenje za porušenje Zidanškove hiše.

Domače podjetje bo gradilo. Pohorska vzpenjača se bo vendar pričela graditi. Vodstvo zadruge je letos zagrabilo stvar izredno inicijativno ter je izvršilo že vse priprave. Pogajanja, ki jih je imelo vodstvo z raznimi podjetniki, so sedaj zaključena ter se je sprejela ponudba domače tvrdke inž. Dukiča iz Ljubljane. O končni oddaji del se bo še sklepalo, pa je skoraj gotovo, da bo gradila vzpenjačo omenjena tvrdka.

Gospodarski svet in hišni posestniki bodo imeli prihodnji teden skupno sejo, na kateri se bo razpravljalo o stališču, ki ga nameravajo zavzeti mariborski gospodarski krogi z ozirom na komunalno politiko. Nakup mariborskega gradu po mestni občini je namreč povzročil v vrstah omenjenih krogov znatno naspotnost.

Javna dražbenja prodaja stražarske finančne kontrole v št. ljuu odnosno njenega gradbenega materiala bo v ponedeljek, dne 17. t. m. ob 10 v tamošnji carinski zgradbi. Izključna cena 3000 Din. Jamsčino v znesku Din 150 je do tega časa položiti pri mariborski davčni upravi.

Parketarska dela se oddajo pri gradbi tukajšnje carinske pošte potom III. javne pismene ponudbene licitacije dne 18. t. m. ob 11 popoldne v sobi št. 5 mestnega gradbenega urada.

pa je zaključil mestni župnik msgr. Umek, ki je prinesel prirčne pozdrave prevz. nadpastirja lavantinskega dr. Ivana Tomažiča ter tolmačil v izredno vzpodbudnih in lepih besedah želje, da bi razstava rodila mnogo uspeha in blagoslova, opozarjajoč pri tem na tesno sodelovanje naše duhovščine s kmetijskim življenjem v Sloveniji; saj izhaja slovenska duhovščina v celoti iz kmetstva in živi z njim v najtesnejših stikih. Po govoru mestnega župnika msgr. Umeka se je pričel ogled razstave; vodstvo je prevzel inž. Sadar, ki je bil povsod za strokovnega tolmača. V dopoldanskih urah si je ogledovalo razstavo prebivalstvo mariborske okolice in okoliške šole; v celih skupinah so prihajali ljudje. V opoldanskih urah je sledil ogled po vojaštvu. Popoldne pa so prišli na vrsto meščani. Danes po noči je razstavi vlak krenil naprej; danes stoji v Rušah, jutri bo v Marenbergu, potem gre v Prevalje, Slovenjgradec, Šoštanj in Smartno na Paki.

Za postajališče na Teznu. O akciji za postavitve železniškega postajališča na Teznu smo že svojčas obširno poročali. Te dni se je podala v imenu pripravljalnega odbora v Ljubljano k banu in železniškemu direktorju štiriclaška deputacija, da izposluje dovoljenje za postajališče ter primerno podporo. Direktor Cugmus je pristal na dovoljenje in odredil, da se vrši komisija železniških strokovnjakov direkcije na licu mesta, ki naj določi prostor, kjer točno se bo postajališče zgradilo.

Gozdnim tatovom na sledu. Nekateri lastniki mladih smrekovih in borovih nasadov na Pohorju so bili letos občutno oškodovani. Neznani zlikovci so jim namreč posekali na stotine mladih dreves, ki so dosegla jedva višino 3—4 metrov. Spočetka se je mislilo, da gre za zlobno maščevanje, sedaj pa se je ugotovilo, da so drevesa posekali drzni tatuni, ki so jih prodali mariborskim lastnikom vrtoz za fižolovo kolje. Nekaterim od teh so oblasti prišle že na sled in gotovo jih čaka za uničevalno delo občutna kazen.

Srečno je izteklo. Izredno srečo je imel v sredo zvečer neki dimnikar, ki se je peljal s kolesom po Tattenbachovi ulici. Na ovinku pri Franciškanjski ulici je začel v sredo med neki podeželski avtomob in tovorni avtomobil, ki sta se tam srečala. Srečanje obeh avtomobilov je bilo tako tesno, da je kolesarja v ramenih stisnilo v ozki vrzeli, imel pa je še toliko prisotnosti duha, da se je zgrabil za tovorni avto, ki ga je srečno izlekel iz nevarne pasti. Iz neresice se je izmotal brez nezdore samo kolo mu je nekoliko zivilo. Omenjeni zavoj je bil sedaj že pozorišče številnih nevarnih dogodkov. Radi tlakanja na Aleksandrovi cesti sta Kopaljška in Vetrinjska ulica še vedno zaprti in zato je promet po Franciškanjski izredno narastel.

Celje

Na glasbeni šoli Glasbene Matice v Celju je posečalo pouk ob koncu šolskega leta 1932-33. 166 gojencev in gojenk. Od teh je obiskovalo klavirsko šolo 100, violinsko šolo 65 in 1 violoncello. V matičnem simfoničnem orkestru je sodelovalo 24 gojencev in gojenk. Mladinski pevski zbor je štel 60 grl. Teorijo in glasbeni diktat je obiskovalo 30 gojencev in gojenk. Učni uspehi so bili: odlično 15 moških in 16 žensk, prav dobro 52 moških in 44 žensk, dobro 20 moških in 9 žensk, zadosten 2 moška in 1 ženska, neklasificiranih je bilo 5 moških in 2 ženski. Vpisovanje za bodočo šolsko leto 1933-34. bo 1. septembra t. l. v ravnateljevi pisarni na Slomškovem trgu 10-I. Vpis je obvezen tudi za vse stare gojence. Prijave se pošljejo lahko tudi potom dopisnice.

Umrla sta v javni bolnišnici: Ahtik Frančiška, vdova po cink. delavcu, stara 75 let in Antonija Jager, gosposinja, stara 68 let, doma iz Zebnika pri Radetah. N. p. v m!

Anketa v zadevi rudarskih redukcij v Hudi jami pri Laškem. Komisija je v sredo končala svoje delo v Hrastniku in je včeraj obravnavala bedno stanje redukcijancev v občini Marija gradec, Sv. Krištof in St. Lenart nad Laškem. Komisiji so prisostvovali zastopniki delavskih organizacij, g. Klemenec, župan občine Sv. Krištof, nar. poslanec g. Pavlič in član banovinskega sveta g. dr. Roš. Zaradi načina redukcij je prišlo pri razpravi do ostrega nastopa med poslanecem Pavličem in dr. Rošem. Ravnateljstvo je izjavilo, da je pri redukcijah postopalo objektivno ne glede na pripadnost k strokovnim organizacijam ali stranki. Storili so se za omiljenje krize isti koraki kot v Hrastniku in Trbovljah. Ob koncu konference so si člani komisije ogledali delavske kolonije v Hudi jami.

Kolesa krađejo kar naprej. Dne 12. t. m. je bilo okrog 17 ukradenih iz neke gostilniške veže na Kralja Petra cesti nekemu hotelskemu slugi kolo, vredno 900 Din, znamke Adler Original, št. 792.649.

Vlom v trgovino v Zavodni. V noči od 12. na 13. t. m. je nekdo vlomil v trgovino z mešaním blagom v Zavodni, last g. Confidenti Eme. Ukradel je črno usnjato ročno torbico in nekaj gotovine. V trgovino je prišel na ta način, da je z železnim drogrom odtrgal z okna železen zapah. Nato je odprl še zunanje okno, pobil šipe in notranje okno ter zlezel v trgovino, kjer je vse razmetal. V trgovini so našli sekuro, dleto, žago in železen drog, ki ga je vzel iz dvorane Franca Koštomajca, stanujočega tam v bližini. Poskušal je vlomiti tudi pri drugem oknu, ubil zunanjo šipo, pa ni mogel v notranjost, ker je okno znotraj obito z deskami.

Ljutomer

Umrl je v Dubrovniku davčni inspektor gosp. Jožef Perne. Ljutomerčanom dobro znan iz družabnega življenja. Saj je bil let služboval v našem mestu. Zadnji čas je 10 letni inspektor v Podgorici.

Poroka. Karel Antolič, sin cerkvenega ključarja in posestnika v Ljutomeru, in gđ. Tilička Črčkova na Podgrađu sta se poročila. Bilo srečno!

Veliko zanimanja je vzbudila potujoča kmetijska razstava, ki smo jo imeli priliko videti preteklo soboto. Slovenski otvoritvi so prisostvovali vsi uradi, župani, šole z učiteljstvom in ljudstvo. Godba je zaigrala državno himno, škoda, da ni ostala razstava odprta še v nedeljo, ko imajo kmetijski ljudje več časa za ogled.

Jadranska straža« se je ustanovila v Ljutomeru. Pred par dnevi se je vršil ustanovni občni zbor. Pristopilo je 60 članov. Priprave za ustanovitev je vodil gosp. šolski upravitelj Ciril Mikl, ki je na obnem zboru obrazložil pomen društva in bil izvoljen tudi za predsednika. Tajniške posle bo vodil gosp. Slana. Delovanje društva se bo omejilo na laro Ljutomer in Cezanjevci.

Slovenski akademiki na Poljskem

Krakov, 11. julija 1933.

V četrtek, 6. t. m. smo krenili elektrotehniški ljubljanske univerze — osemnajst po številu — pod vodstvom g. prof. ing. M. Osane na Poljsko, da spoznamo poljsko industrijo, njen silni razmah na Baltiku in vsa važnejša gospodarska in industrijska središča zapadne Poljske.

Ekскурzijo je organiziral EFAKE (ekskurzijski fond akad. kluba elektrotehnikov). Od svoje ustanovitve v l. 1926 je priredil fond že dve večji študijski potovanji v Nemčijo, Avstrijo, Českoslovaško in Švico. To vrši na ta način, da daje brezobrestna posojila slušateljem višjih semestrov.

Program ekskurzije smo pred enim mesecem zamislili, ga pozneje dvakrat popravili in končno prvi dan bivanja v Krakovu razveljavili. Kovala nam ga bo od dne do dne usoda, ki nam je že parkrat ponagajala. Ker je bil naš prihod pomotoma javljen za 12. mesto za 7. julij, so nastale komplikacije z vožnjo. Posledice niso izostale. Jože, ki ima blagajno, je bil dva dni vse zatopljen v račune in tretji dan je izplačal samo še po štiri zlate dnevnic. Bojimo se, da ne bi predčasno napovedal kakšnega moratorija.

Poljsko-jugoslovenska liga nam bo vse uredila, za kar smo ji zelo hvaležni. Izrekamo ji vse priznanje za njeno poštrevnost.

Se pr. besed o našem programu. Iz stare kraljevske prestolnice Krakowa, prvega mesta, ki si ga hočemo ogledati, se odpeljemo v Varšavo, kjer ostanemo teden dni. Odtod krenemo v Gdansk in Gdynio, ki je doživela v desetih letih neverjeten razvoj. Gdynia, kot glavno izhodišče poljske pomorske trgovine, brez katere si današnje Poljske

ne moremo več misliti, je zvezana z ostalo državo s takimiomenovanim poljskim »koridorjem«, ki igra v današnji mednarodni zakulisni politiki važno vlogo. Brezobzirna nemška politika, ki se, še vsa v predvojni mentaliteti, nikakor ne more zvesti v sebi primerno vlogo, zahteva to 80%-tno poljsko ozemlje zase. Etnografski, ekonomski in historični momenti pa odločno opravičujejo to posest Poljske. — Dalje si bomo ogledali industrijska središča zapadne Poljske: Bydgoszcz, Poznanj in Katowice. Če nam bodo razmere dovolile, bomo v Cenhstohovi prekinili vožnjo, da si ogledamo tudi Poljakom najprihujljivejšo božjo pot. Poljski narod, že v srednjem veku globoko veren, je odel podobo Matere božje cenhstohovske v ciklus pobožnih legend. Cenhstohova je poljski Lurd.

Takoj ob prihodu v Krakov smo nekako začutili, da je podpis vzhodnega pakta naredil na javnost močan vtis. Zato mislimo, da bo dobilo naše bivanje v Poljski tudi močan propagandni pečat vzajemnega zblizevanja slovenskega severa z jugom. Tako zblizevanje bo pač sveta dolžnost naše bodočnosti, ki si jo bomo morali že enkrat ustvarjati sami brez tujih posredovalcev. Petletke celega bloka slovanskih držav naj uravnovesijo in harmonično razvijejo bodoče naše gospodarstvo, ker le povoljne gospodarske razmere morejo dovesti do trajne harmonizacije tudi kulturnih medsebojnih odnosov. Ne bomo sentimentalni, gradimo na trdna in realna tla.

Zanimivo je, da sta se pred nami mudili v Poljski pred kratkim že dve naši parlamentarni delegaciji. Upamo, da nam bodo tudi Poljaki prišli korak naproti.

Ivo P.

Automobilska nesreča

Mestinje pri Šmarju, 13. julija.

Danes ob ¼ na šest je pripeljal iz Ljubljane avto podjetnika Franca Svaba. Avto je bil naložen s 25 hl vina, ki ga je pripeljal iz Lirštajna in se je prevrnil tik pred Mestinjem. Trije sodi so se razbili. K sreči človeških žrtev ni bilo. Ker so bile na tem mestu že tri slične nesreče, vse pa so povzročili avtomobilisti iz Ljubljane, opozarjamo prevoznike vina, da temu kraju posvečajo največjo pozornost.

KDOR JE MALOKRVEN, BLED, BREZ TEKA mu dajte za okrepitev krvi »ENERGIN«. Otrokom za okrepitev 3 male, odraslim 3 velike žlice na dan.

»ENERGIN« se dobiva v lekarnah ½ litra 35 Din

Grozna smrt pod vlakom

Iz Sarajeva poročajo o strašni nesreči, ki se je zgodila v bližini kopalšča Teslić. Vlak je do smrti povozil 17letno Gizelo Wundsam, hčerko znanega sarajevskega inženjerja. Družina Wundsam je bila v Tesliću na počitnicah. V torek so se šli kopat mati, Gizela in njen brat Kornelij. Šli so po progi tamkajšnje gozdne železnice. Prišli so do mostu, ki vodi čez Malo Usoro. V bližini napravil proga oster ovinek, tako da je z onega mesta nemogoče videti, kdaj prihaja vlak. Ko so bili vsi trije Wundsamovi na mostu, jim je nasproti pridrvel z veliko brzino gozdni vlak. Proga je tam namreč najgnejša navzdol. Wundsamovi so vlak opazili šele v zadnjem trenutku. Mali Kornelij je imel toliko prisotnosti duha, da je skočil z mostu v reko. Na mostu je ostala gospa z Gizelo. Po nerednem naključju pa je Gizeli noga zašla med razpoko dveh desk in je nikakor ni mogla izvleči. Ukopana v tla je stala sredi med trčnicami in pričakovala smrt. Strojevodja je sicer, videč nezgibno nesrečo, poskušal ustaviti vlak, vendar je bilo to nemogoče. Mati je v obupu planila k hčerki in jo pričela vleči iz pasti, pa se ji ni posrečilo. Pridrvel je vlak, ki je mater butnil v stran in jo vrgel z mosta, da je padla sedem metrov globoko v precej plitvo reko. Gizelo pa je lokomotiva podrla na tla in je šel čez njo ves vlak, ki jo je popolnoma razmesaril. Bila je takoj mrtva. Mati je pri padcu v reko dobila hude notranje poškodbe, Kornelij pa je ušel le z lažnimi poškodbami.

Cigani kradejo in mučijo otroke

Iz belovarskega okraja poročajo o vedno večji ciganski nadlogi. Tam so cigani izvršili že nešteto tatvin in vlovov in tudi že več krvavih zločinov. Posebno radi se spravijo nad male otroke, ki jih najprej ukradejo, nato pohabijo in z njimi beračijo okrog. Neki deklici iz Farkaševca so nedavno polili roke in stopala z neko jedko tekočino. Deklica je kmalu nato v strašnih mukah umrla. Te dni pa so cigani v vasi Hudincu privabili z denarjem v svoj šotor 13 letno Ljubo Valjek. Ko se je približala šotoru, jo je neka ciganka potegnila noter. Deklece je začelo klicati na pomoč, kar so slišali nekateri kmetje. Dvignila se je vsa vas in obklopla cigansko taborišče. Dekleco so morali s silo rešiti iz rok ciganov. Oblasti so nato aretirale vse cigane, ki so bili v taborišču.

— Osebe, ki so krvno, kožno ali živčno bolne, dosežejo z naravno »Franz-Josef« grenčico redno prebavo. Specialisti z visokim slovesom potrjujejo, da so v vsakem oziru zadovoljni z učinkom staroznane »Franz-Josef« vode. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Koledar

Petek, 14. julija: Bonaventura, škof in cerkveni ahenik. Zadnji kraje ob 13.24. Herschel napoveduje deževno in hladno vreme.

Novi grobovi

† Pogreb pokojne gospe Katarine Papler bo v soboto, dne 15. t. m. dopoldne ob tri četrti na deseti iz Doslovič na Breznico, kjer bo mrtvaško opravilo in pokop. — V Ljubljani pa bo blagoslovljeno truplo v petek jutraj ob četrti na devet. Stara pot 2 in nato prepeljano na dom v Dosloviče.

† Ing. Jože Mihevc, V Drvarju je 10. t. m. umrl, zadet od zahrbtnje krogle g. ing. Jože Mihevc, ravnatelj žage gozdnega industrijskega podjetja »Šipad«. Truplo bodo prepeljali v Ljubljano, kjer bo pogreb v soboto ob 11 dopoldne izpred mrtvašnice pri Sv. Krištofu na kopališču na Viču. Naj v miru počiva! Zalujotim naše iskreno sožalje!

Osebnosti

— Vrhbosanski nadškof pri svetem očetu. — Vrhbosanski nadškof dr. Šarič, ki je pred nekaj dnevi odpotoval v Rim, je bil sprejet pri sv. očetu v avdijenci.

— Iz vojaške službe. Po službeni potrebi so odrejeni za vršila dolžnosti kontrolorja poveljstva poljske div. oblasti nižji voj. uradnik I. razr. ekon. stroke Matija Kraljiček; za vršila dolžnosti kontrolorja poveljstva jadranske div. oblasti nižji voj. uradnik I. razr. ekon. stroke Hinko Kurpielj; za vršila dolžnosti kontrolorja poveljstva osijske div. oblasti nižji voj. uradnik I. razr. ekon. stroke Milan Hrnjak; za vršila dolžnosti kontrolorja poveljstva savske div. oblasti nižji voj. uradnik I. razr. ekon. stroke Nikolaj Špoljar; za vršila dolžnosti blažajnika poveljstva II. armijske oblasti nižji voj. uradnik I. razr. ekon. stroke Josip Lovinčič; za vršila dolžnosti blažajnika zrakoplovno-tehn. zavoda nižji voj. uradnik III. razr. ekon. stroke Radoslav Šmuc; za vršila dolžnosti blažajnika peh. častniške šole int. poročnik Franjo Megla; za vršila dolžnosti blažajnika 13. pešpolka nižji voj. uradnik I. razr. ekon. stroke Franjo Cajnk; za vršila dolžnosti blažajnika 20. pešpolka int. podporočnik Ciril Podbevšek; za vršila dolžnosti blažajnika 49. pešpolka int. poročnik Josip Pir; za vršila dolžnosti blažajnika 25. topn. polka int. poročnik Valter Ramšak; za vršila dolžnosti blažajnika smodnišnice Kamnik int. poročnik Andrej Zlobec; za vršila dolžnosti blažajnika stalne voj. bolnišnice IV. armijske oblasti int. poročnik Milan Kondrič; za vršila dolžnosti blažajnika vardske stalne voj. bolnišnice int. podporočnik Vladimir Alander; za vršila dolžnosti pomočnika rač. odseka kontrolno budžetnega oddelka min. vojske in mornarice nižji voj. uradnik II. razr. ekon. stroke Jakob Kuharič; za knjigovodjo skladišča za izdelavo voj. obleke int. podporočnik Vladimir Matič; za knjigovodjo IV. oddelka voj. tehn. zavoda int. poročnik Miroslav Potočnik; za knjigovodjo avto poveljstva II. arm. oblasti nižji voj. uradnik III. razr. ekon. stroke Milenko Lipman; za knjigovodjo avto poveljstva III. arm. oblasti int. podporočnik Zvonimir Brozović; za upravitelja materiala triglavskega int. skladišča int. podporočnik Franjo Gričar; za upravitelja materiala mariborskega int. skladišča int. podporočnik Dimitrije Veljović; za upravitelja skladišča v zavodu Obiličev int. podporočnik Ivan Brozina; za arhiviraja poveljstva belgrijskega voj. okrožja int. podporočnik Jurij Križan; na službo v štab pešpolka kralj. garde peh. major Rudolf Štauffer; na službo v zdravniški odsek san. oddelka min. vojske in mornarice san. major dr. Milorad Feliks; na službo v lekarniški odsek gornjega oddelka lekarniški major Uroš Plavša; za zdravnika topn. polka V. arm. oblasti san. kap. II. razr. dr. Pavle Loboda; na službo v higiensko-epidemiološki oddelk voj. hig. zavoda glavne voj. bolnišnice san. poročnik dr. Bogoljub Pagon; za lekarnarja osijske stalne voj. bolnišnice lekarniški poročnik Miodrag Vrbici; na službo v štab topn. polka kraljeve garde san. pomočnik IV. razr. Viktor Rajhel in na službo v štab pionirskega poveljstva inž. podporočnik Josip Cetina.

Ostale vesti

— Aljažev klub obvešča planince, da bo v nedeljo, 16. t. m. služba božja ob 10 dopoldne v Kamniški Bistrici in ob 9 jutraj na Martuljku v kapelici pod slapom.

— Velik obisk tujcev na Jadranu. Že prihajajo poročila z naših obmorskih kopališč in letovišč, ki so silno optimistična. Kljub dolgotrajnemu naga-jajočemu vremenu se je vendarle zbralo na našem Jadranu veliko število tujih gostov, in sicer mnogo večje število kakor lansko leto ob istem času. V nekaterih kopališčih v Hrvaški Primorju je število gostov za 70 odstotkov višje, kakor je bilo lansko leto ob tem času. Neprestano se prihajajo skupine domačih in inozemskih gostov, tako da bo letošnja sezona mnogo boljše od lanske in tudi ena najboljših v zadnjih letih.

— Promenadni koncert na Ježici. V nedeljo 16. t. m. popoldne bo na Ježici na lepem in prostornem kopališču gospoda Antona Stirna prvi promenadni koncert. Svira godba »Zarjaz«.

— Nova zračna zveza na Jadranu. Pred nekaj dnevi so Italijani vpostavili novo zračno zvezo na našem Jadranu in sicer na progi Zader-Lastovo-Bari. Promet vrši potniški avijon. S tem je Zader dobil dnevno zračno zvezo z Italijo. S to zvezo hoče Italija oživiti to mesto, ki je sedaj skoro brez vsakega prometa.

— Komur je znano bivališče g. Pavla Jeriha, po poklicu strojarja, doma nekje od Brezovice, ki je med vojno služil pri 6. težkem poljskem artiljerskem polku, 2. baterija, meseca aprila 1918 v Tirolah, naj sporoči njegov naslov Jakobu Tavčarju, invalidu v Zürich ali pa Združenju vojnih invalidov v Zürich.

— Koplje zaklad 773 milijonov zlatih dinarjev. V vasi Mrčasjevih pri Čačku koplje kmet Mića Ljubičić že pet let na svoji njivi, trdno prepričan, da bo našel zaklad. Svojo trdno vero, da bo gotovo našel zaklad, opira 60letni stari star na sledeče: Pred 130 leti se je naselil v Srbiji bogat ruski plemič. Postal je Karadjordjevi prijatelj in je pred 120 leti svoje blago iz strahu pred Turki

Inž. P. Simončič:

Kmetijsko šolstvo

Pod zgornjim naslovom je v št. 142 objavil g. Wernig članek, ki bi mogel temu ali onemu zbuditi napačno mnenje o delovanju in pomenu naših kmetijskih šol in zato zaslužiti, da se pri njegovih mislih nekoliko pomudimo.

Glavna trditev tega članka je, da se fantje, ki posejajo kmetisko nadaljevalne šole, vedno vračajo domov na domačo grudo, absolventi kmetijskih šol pa da se pogosto izgube v drugih poklicih. Pisec t. d. da sta dve tretjini absolventov kmetijskih šol v njegovem okraju v uradnih ali trgovskih poklicih. Ne vem, odkod ima g. Wernig te rezultate in tudi ne, če so točni, vem pa, da smo po kmetijskih šolah zbirali natančne podatke o absolventih na podlagi uradnih sporočil občinskih uprav. Ti podatki so navedeni v knjigi Kmetijstvo dravske banovine, ki je pred kratkim izšla, na str. 6. Iz njih je razvidno, da se je neznaten odstotek absolventov kmetijskih šol (3,5–5,2%) izneveril kmetijskemu poklicu. Na domačih kmetijah jih je od vseh ostalo čez 75%, ostali pa so vstopili v različne kmetijske službe, kar jim ne moremo zameriti in tudi ne šteti v zlo kmetijskim šolam, saj pač ne morejo dobiti vsi absolventi kmetijskih šol lastne kmetije — če je na pr. več sinov pri hiši — ostanejo pa vendar pri kmetijskem poklicu in velika večina izmed njih z vneto sodeluje pri kmetijskih organizacijah v svojem kraju ter so na ta način našemu kmetijstvu prav tako ali pa še bolj koristni, kakor če bi bili samostojni posestniki. Po-udarjam se enkrat, da so sestavljene te številke na podlagi podatkov občinskih uradov, ki nimajo nikakega interesa jih potvarjati. Fantji, ki so dovršili kmetijske šole, torej niso postali nezvesti svojemu domu, kakor pravi g. Wernig, ampak je resnično ravno nasprotno.

Dalje zameri pisec omenjenega članka, da kmetijske šole vzgajajo kmečke sinove v »dobičarsko-materialističnem smislu« in da se uče »gospodarsko računati, kalkulirati« ter da si pridobe na splošnem znanju. Ne vem, kaj g. Wernig razume pod dobičarsko-materialističnim duhom. Če kmetijske šole uče fante pravilnega kmetovanja in pa kalkuliranja, to vendar ni nobeno dobičarstvo in materializem. Saj za to so tukaj in za to imajo tudi vsi drugi stanoviti in poklici svoje strokovne šole, kjer se uči njihova mladina kalkulirati. Ali naj se kmetovalec morda prepusti drugim, da ga bodo izkoristili? Če so morda nekateri redki absolventi iskali dobička drugod, potem gotovo niso krive kmetijske šole, ampak razmere in doličniki sami. Tudi jaz poznam nekaj takih absolventov, ki pa niso najhujši, ampak ravno med slabšimi.

Na podlagi napačne premise, ki smo jo zgoraj ovrgli, da se mladina, ki prihaja iz kmetijskih šol, odteguje kmetijskemu poklicu, izvaja člankar, da bi morale kmetijske šole prešiniti kmetstvo mladino s tako močno ljubeznijo do domače grude in domovine, da bi se vračala z veseljem na svoje domove. Lepe besede, drugega nič. Ali se mari to ne dela po kmetijskih šolah? Ali se morda ne vzbuja učencem ljubezen do narave in do kmetijskega dela, če se ga uči spoznavati prirodne zakone, ki ima z njimi vsak dan opravka in se ga uvaža v vsakojake tajne prirode? In če dan na dan sam opravlja vsa ista dela kakor doma in na raznih zgledih sam vidi, kako se materi naravi z neznatnimi stroški lahko izvajajo mnogo večji pri-delki, kakor jih je sicer navajen, ali ni to več vredno, kakor nešteto pridig o lepoti kmetijskega poklica? Mi moramo kmetijskega fanta ravno z interesom privezati na domačo grudo, ne pa s platoničnimi frazami. Za take sentimentalne besede o lepoti zemlje in poklica je naš kmetijski človek nedovzeten, ker je preveč realen. Kmetijski oče celo svojega otroka ljubi, ne da bi mu dal to vedeti, kaj bo šele rekel, če mu boš govoril, da mora ljubiti svojo zemljo. On jo ljubi, ker je nanjo navezan in ker na njej živi, nima pa navade o tem govoriti.

G. Wernig omenja tudi, da je pri zaključnem izpitu neke kmetisko-nadaljevalne šole videl, da so udeleženci pokazali malone isto znanje, kakor marsikateri absolvent enoletne kmetijske šole. Vse priznanje dotični kmetisko-nadaljevalni šoli! Vem, da je mnogo kmetisko-nadaljevalnih šol, kjer dosežejo učenci lepe uspehe in se veliko koristnega nauče in iz teh pride ravno največ fantov na kmetijske šole, da se tam temeljitje izobrazijo. To so vse one kmetisko-nadaljevalne šole, ki so njih voditelji vneti praktični kmetovalci in ki se za kmetijstvo v resnici zanimajo že od mladih let. Vendar ne moremo generalizirati. Pogledati je treba samo učne načrte kmetisko-nadaljevalnih šol, pa bomo takoj na jasnem. Saj tudi ni mogoče, da bi se v tem kratkem času (tedensko 6–8 ur v zimski dobi) ki je po večini posvečen predmetom splošne izobrazbe, moglo nuditi učencem veliko strokovnih naukov; to tudi ni namen kmetisko-nadaljevalnih šol. Če se da v nekaj urah prav toliko

zakopal več metrov globoko na svojem imetju. Po uštem sporočilu Mićine prababice in po nekem pergamentu, ki ga je med vojno odnesel neki avstrijski oficir, je to blago zakopano več metrov globoko v Mićini njivi in znaša njegova vrednost 773 milijonov zlatih dinarjev. Mića Ljubičić je potomec tega Rusa. Sedaj je star 60 let in že pet let neprestano koplje na svoji njivi, ki jo je že temeljito prekopal. Ne pusti nikogar v bližini, tudi ne domačih ljudi. Koplje čisto sam in je ravno sedaj izkopal 6 metrov globoko jamo. Naletel je na neke zidove in je trdno prepričan, da se za temi nahaja zaklad. Pravi, da bo velik del zaklada razdelil med svoje sovaščane, ki zaradi tega iz srca žele, da bi ga res našel.

— Zel in plevel. Slovar naravnega zdravilstva. Založila Jugoslovenska knjigarna v Ljubljani. Cena v knjigi Din 50, vezani v celo platno Din 75. — Pisatelj ti daje nasvete, kako in kdaj uporabljati glavna zdravilna sredstva, ki nam jih nudi Stvarnik zastoni v naravi. Ta sredstva so predvsem: skrivnostna moč domačih rastlin, voda, zemlja, poleg teh priporočila pisatelja zmernost v življenju, solnce in zrak. Naši predniki niso poznali drugih sredstev kakor te; z njimi so se zdravili, pa so bili bolj zdravi kakor mi. Vezana knjiga ima pridejano posebno knjižico, ki nudi slike učnih rastlin v naravnih barvah.

— Motnje v želodcu in črevesu, sčipanje v trebuhu, zastajanje v žilnem sistemu, razburjenost, nervoznost, omotičnost, hude sanje, splošno slabost olajšamo, če popijemo vsak dan čašo »Franz-Josefov« grenčice.

Braslovče

Pri padcu z lestve je zadela kap 60letnega hlapca Josipa Planko iz Malih Braslovč, ki je pa po par dnevih hudega trpljenja umrl. Pokopan je bil v nedeljo na braslovško pokopališče Sveti m. večna luč! — Pevsko društvo Braslovče vprizori v nedeljo, 16. julija v Društvenem domu Vombergerjevo komedijo »Voda«. — Prosvetno društvo v Orli vasi, kakor tudi več okoljskih društev je zopet dovoljenih.

naučiti kakor v enem ali dveh letih, potem je bila za vsakega kmetijskega strokovnjaka res izguba časa, da je tri ali celo štiri leta obiskoval svojo srednjo ali celo visoko kmetijsko šolo. Da pa je po drugi strani po kmetijskih šolah med mnogimi dobrimi učenci vedno nekaj slabih, je naravno in je to po vseh šolah vedno bilo in bo ter ne smemo po znanju teh slabših meriti kvalitete pouka kmetijskih šol. Jasno pa mora biti, da so za strokovno izobraževanje naše mladine kmetijske šole mnogo bolj usposobljene, ker imajo na razpolago vse pripomočke. To tudi absolventi in njihovi starši ter vsi, ki poznajo delo in uspehe kmetijskih šol, vedno s priznanjem potrjujejo.

Vsi drugi narodi v Evropi, posebno Danci in Čehi, ki jih vedno stavimo za vzor, cenijo veliki pomen kmetijskega šolstva in skušajo poglobiti strokovno izobrazbo svojega kmeta, pri nas pa se najde izjema, ki trdi neresnične stvari o absolventih kmetijskih šol in pravi, da je pouk v teh šolah preveč strokoven ter hoče reči, da je bolje pošiljati kmetijske sinove samo na nadaljevalne kakor v strokovne šole. Namesto, da bi v to poklicani ljudje vzpodbujali kmetstvo ljudstvo k temeljiti strokovni izobrazbi, pa omalovažujejo kmetijsko šolstvo in mu jemljejo vanj zaupanje ter tako begajo ljudstvo, in to danes, ko postaja standard izobrazbe po celem svetu vedno višji in si vsi stanovni prizadevajo za višjo strokovno izpolnjenost svojega naraščaja. Naš kmet pa naj se zadovolji z drobtinami, kakor bi kaj boljsega ne bil vreden.

★

Položaj v USA

V najbrže eni zadnjih številkih (podjetje — lastnik Rudolf Mosse) je začelo v težko, kar je v zvezi s sedanjim položajem v Nemčiji in bo najbrže radi teh težkoč list moral prenehati z izhajanjem) piše »Berliner Tageblatt« o nevarnostih sedanje konjunktura v Uniji. Kajti produkcija je zadnje čase narasla veliko močnejše kot kupna moč delavstva in kmeta. Kakor govore vsa poročila, je cene v Ameriki nagloma navzgor predvsem spekulacija. Toda temu dvigu cen ni odgovarjal dvig kupne moči. In organizacija ameriškega delavstva Amer. Federation of Labor je ugotovila, da je produkcija od marca do maja narasla za 36%, dohodki delavstva pa samo za 7%. Zato zahtevajo delavske organizacije, da Roosevelt izvede čimprej povišanje plač. Delavskim zahtevam je bilo deloma ugodeno s tem, da so bile določene že deloma minimalne plače. Če bi Unija hotela zvišati plače, je gotovo, da bodo cene naraščale dalje. Možna pa bi bila stabilizacija, kar pa seveda ne bi bilo v skladu z namenom eksperimenta, to je čimprejnejša gospodarskega dviga.

Dolar je devizno-tehnično močan, kajti plačilna bilanca je zelo aktivna. Sedanja forsirana spekulacija navzdol je povzročila, da obstoja skrita potreba po kritju, in končno bodo hoteli inozemski dolarski dolžniki realizirati dobiček iz razvrednotenja s povračili. List sklepa, da forsirano razvrednotenje dolarja ne bo šlo tako gladko in da tudi na tem razvrednotenju temelječa spekulacijska konjunktura ne bo imela dolgega življenja.

Borza

Dne 13. julija 1933.

Denar

Danes je dolar po dveh dneh čvrste tendence zopet padel na vseh tržiščih. Pri nas so popustile devize Pariz, Praga, Newyork in Trst, neizpremenjena sta ostala Berlin in Curih, narasli so pa Amsterdam, Bruselj in London.

Avstrijski šiling na ljubljanski borzi ni bil zaključen, pač pa v Zagrebu po 8.725 in v Belgradu po 8.80. Grški boni so notirali v Zagrebu 40 do 42, v Belgradu 40 bl. (40).

Ljubljana. Amsterdam 2308.74—2320.10, Berlin 1364.03—1374.83, Bruselj 798.29—802.23, Curih 1108.35—1113.85, London 189.92—191.52, Newyork 3963.83—3992.00, Praga 223.77—224.89, Praga 169.23—170.09, Trst 302.68—305.08.

Promet na zagrebški borzi je znašal brez kompenzacij 52.990 Din.

Curih. Pariz 20.195, London 17.185, Newyork 359, Bruselj 72, Milan 27.33, Madrid 43.10, Amsterdam 208.30, Berlin 123.25, Dunaj 72.70 (57.80), Stockholm 88.60, Oslo 86.30, Kopenhagen 76.75, Praga 15.27, Varšava 57.65, Atene 2.96, Carigrad 2.47, Bukarešta 3.08.

Pariz, ob 11.45. Newyork 17.75 (včeraj 18.10), London 85.12 (včeraj 84.40). — London. Začetek Newyork 4.77 (včeraj zaključeno 4.6925), Pariz 85.125. — Zlato 124 1/2 (včeraj 124.9).

Dinar notira na Dunaju: valuta 8.80, privatno 11.53.

Vrednostni papirji

Tendence za državne papirje je ostala danes v glavnem neizpremenjena in tudi v tečajih ni bilo znatnejših izpremenj. Na tržišču je zavladala rezerviranost, ki se kaže tudi v tem, da danes na zagrebški borzi zaključkov sploh ni bilo. Med delnicami je bilo zaključenih 25 kom. Priv. agr. banke in 20 kom. Trboveljske.

Ljubljana. 7% inv. pos. 44 den., agrarji 26.50 den., vojna škoda 201 den., begl. obv. 33.25 den., 8% Bler. pos. 34 den., 7% Bler. pos. 32.50 den., 7% pos. DHB 50 den.

Zagreb. Državni papirji: 7% inv. pos. 43.50 d., agrarji 25—26.50, vojna škoda 202—203, 6% begl. obv. 33—34.50, 8% Bler. pos. 34—35, 7% Bler. pos. 32.50—34, 7% pos. DHB 44—46. — Delnice: Narodna banka 3700 den., Priv. agr. banka 215—216 (214), Sečera Osjek 145 den., Impex 50 den., Isis 15—25, Trboveljska 140—150 (140).

Belgrad. Narodna banka zaklj. 3800, Priv. agr. banka 216—217, 7% inv. pos. 45—45.50, agrarji 26 den., vojna škoda 201—202 (201.50), 6% begl. obv. 34—34.25 (34.25), 8% Bler. pos. 34.50—35, 7% Bler. pos. 32.50—33.50, 7% pos. DHB 49 bl.

Dunaj. Podon.-savsko-jadran. 53.35, Alpine 12.55, Trboveljska 14.95, Rima Murany 26.40.

Žitni trg

Položaj na žitnem trgu je ostal pri nas neizpremenjen ravnotako tudi cene. Kot piše »Politika«, bo znašala naša žetev okoli 24 milij. met. stotov, kar bo znatno več kot lani. Sedanja cena se giblje na bazi 175—180. Za izvoz nam bo preostalo okoli 3.5 milij. met. stotov.

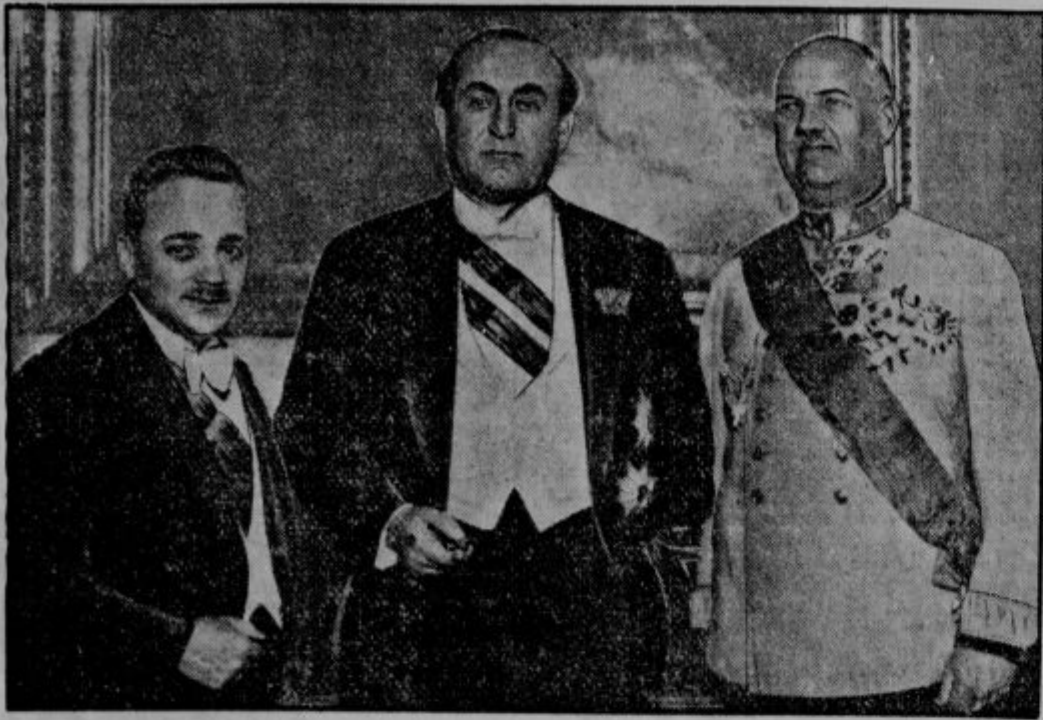
Ljubljana. Pšenica bač. 76 kg 285—290, 77 kg 295—300, koruza 127.50—132, za julij 135—137.50, moka bač. 0g 430—435, ban. 440—445.

Novi Sad. Pšenica vsa po 222.50—227.50, ječmen bač., srem. novi uzanč. 70—75, moka bač., ban. št. 0g, 330—365, 2. 330—345, 5. 310—325, 6. 290—290, 7. 180—190, 8. 65—67.50, otrobi bač., sr., ban. v jutu vrečah 50—52.50. Ostalo neizpremenjeno. Tendence slaba. Promet: 64 vagonov.

Chicago. Pšenica marec 111.75, dec. 100, koruza marec 78.375, sept. 75.50, oves marec 47.875, dec. 47.375, rž sept. 80.25, dec. 83.875.

Winnipeg. Pšenica julij 91, okt. 93, dec. 96.50.

Gömbös na Dunaju

Od leve proti desni: kancler dr. Dollfuss, madjarski ministrski predsednik Gömbös in avstrijski vojni minister Vaugin.

40.000 ljudi na Meštrovičevi razstavi

Razstava jugoslovanskega slikarja Ivana Meštroviča v Pragi je imela odličen uspeh. Od konca maja do začetka julija je razstavo obiskalo okoli 40.000 ljudi. V zgodovini praških umetniških razstav pomeni to nov rekord, ki je toliko višji, če upoštevamo, da je že na tisoče ljudi obiskalo Meštrovičovo razstavo v Parizu. Razstava del Ivana Meštroviča ostane v Pragi do 16. julija, nakar se prenese v Jugoslavijo.

John Rockefeller odhaja na svoj 94. rojstni dan od službe božje v Lake Hood v državi New-Jersey. Rockefeller pravi, da je zdaj nastopilo v njegovem življenju — poletje...

Katoliška procesija v mohamedanskem mestu

V mestu Asiatu v zgornjem Egiptu, ki je 80% mohamedansko in ki šteje 100.000 ljudi, se je letos, to je v svetem letu, zgodilo nekaj nenavadnega. Načelnik tamkajšnjega reda je organiziral evharistično procesijo. Mudir, to je mestni župan, je ugodil prošnji za dovoljenje procesije in sicer prav rad. Zaukazal je tudi, naj vojaštvo pod poveljstvom višjega častnika prevzame varstvo nad procesijo. Četa 20 vojakov je skrbela za red. Poleg tega so štirje vojaki jahali na belih konjih ob strani neba. Nadalje sta dva vojaka jezdila na čelu procesije. Procesijo je spremljala mestna godba. Vojaki kakor tudi godci so bili vsi mohamedanci.

Prizor s tekme na 100 yardov v White-City pri Londonu. Čisto levo Anglež Saunders, poleg njega Holanec Berger.

Vatikan vabijo v Ženevo

Kakor znano se sveta stolica upira vabilu, naj bi poslala v Ženevo k Zvezi narodov stalnega opazovalca. V Zvezi narodov obravnavajo preveč vprašanj, ki niso v zvezi z verskimi in moralnimi interesi. Od liberalne strani je bila večkrat izražena želja, da bi vatikanski odposlanec nastopal lahko kot razsodnik na važnih mednarodnih konferencah. Avtoriteta svetega očeta in teža njegove besede bi sklepe mednarodnih konferenc toliko bolj utrdila.

Evgen Ballero piše v »Correspondance Universelle«: Udeležba vatikanskega mesta na svetovnih konferencah se nam zdj opravičena ne zato, ker ima Vatikan lasten denar, temveč nasprotno; kajti Vatikan je popolnoma neodvisen in manj izpostavljen posledicam sklepov na konferencah kakor katerakoli druga država. Da ne pride do sporazuma na velikih mednarodnih konferencah, je kriva okolnost, da se interesi križajo. Te ovire so pogosto neodpravičljive in če kdo popusti, stori to proti svoji volji. Pri teh razpravah čutijo pomanjkanje neprizadetega razsodnika, ki bi razsojal samo s pametjo, ne da bi mu mogel kdo očitati, da se da vplivati po osebnih nagibih. Vatikan bi bil gotovo kakor nalašč sposoben za to vlogo. Seveda je danes težko reči, ali bi mu ta posredovalna vloga spričo pomanjkanja vsake solidarnosti med narodi tudi uspela. Na vsak način bi imel glas takšnega razsodnika kakor je papež Pij XI., ki je silno drzen v svojih diplomatskih sklepih, silen odmev.

6000 Japonk vzame 6000 Japoncev

Iz Harbina v Mandžuriji poročajo, da se bo te dni vršilo nenavadno ženitovanje. 6000 Japonk prispe v Mandžurijo in se poroči s 6000 Japonci, ki so prispeli tjakaj po zasedbi Mandžurije. Zaročenci se med seboj doslej sploh niso videli, temveč so sklenili združiti se za vse življenje samo na podlagi dopisovanja. Država je posredovala med Japonkami na Japonskem in Japonci v Mandžuriji. Ustanovila je namreč zakonsko šolo za mlada dekleta, ki upajo na zakon. V šoli se dekleta učijo kuhanja, pranja, gospodinjstva in otroške nege in sploh vseh reči, ki bi jim utegnile priti v zakon. Te šole so pričele poslovati pred kakimi šestimi meseci in so zdaj poslane domov okoli 6000 deklet, zrelih za zakon. Vsaka je prejela spričevalo o napravljenem izpitu. Država je dala vse fotografirati in razposlala slike med japonske uradnike in druge nameščence v Mandžuriji, ki so nato stopili v stik s svojimi nevestami. Poroke se bodo sklenile avgusta meseca.

Materam je priporočljivo, da same dojijo, ker se pri doječi materi vsi organi po porodu spravijo prej na pravo mesto.

★

Dojenček podvoji svojo težo v prvih petih ali šestih mesecih.

Usodni prstan ju je pogubil

Londonski listi pišejo, da se bo kmalu vršila v zgodovinski westminstrski stolnici izredna slavnost. Vlada bo sporazumno s cerkveno oblastjo zazidala v grobnico kraljice Elizabete zlato škaflo z usodnim prstanom, ki je bil nekoč podarjen grofu Essexu.

Robert, drugi grof Essex, domišljav lepoglavljenec, je z 20 leti prišel na dvor in postal zadnji ljubljeneц priletne kraljice. Dobil je neomejeno oblast, a moral je veliko prestati. Nekoč v svečani seji državne sveta mu je na primer prislonila kraljica krepko zaušnico, ker ji je v razgovoru z drugim ministrom pokazal hrbet. Nebrzdana in muhasta Elizabeta se je dobro zavedala, da bo lahko postal njen zaupnik žrtev njene slepe jeze. Zato mu je nekoč podarila prstan s svojo sliko na dragoceni kameji. Obljubila mu je, da mu bo spregledala vsako krivdo, čim bo v usodnem trenutku zagledala ta prstan...

Leta 1601 je bil poslan Essex kot namestnik na Irsko, ki je obupno branila svoje katoliško prepričanje in stare državne pravice. Essex je na lastno odgovornost začel pogajanja z uporniki in sklenil pogodbo, da bi preprečil prelivanje krvi. S tem je zelo razburil angleško javno mnenje, ki mu je očitalo omahljivost in celo strahopetnost. Essex je videl, da je zašel v veliko nevarnost in nenapovedan pohitel v London, kjer so ga dolžili številni nasprotniki veleizdaje. Z ladje je pohitel naravnost v palačo, odrinil vojaka, ki mu je za-

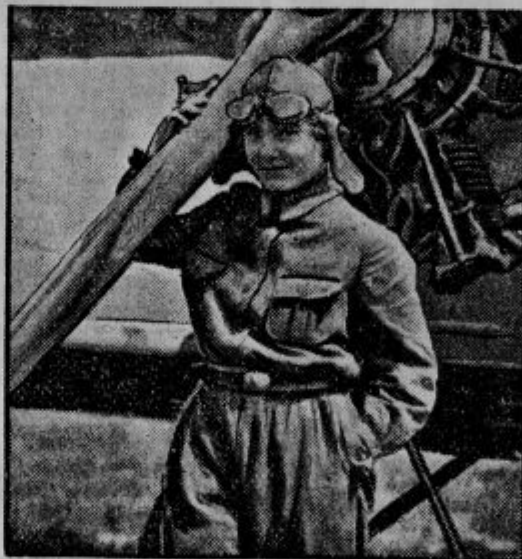
piral vhod in našel kraljico pred ogledalom v spalnici. Držala je lepotočnico v roki in ugibala, katero izmed 80 lasulj hoče nataktni, da bi skrila svoje sive lase. Postala je besna na prevzetneža, ki jo je zagledal napol opravljen in ga takoj dala zapreti v Tower. Na zahtevo njegovih sovražnikov je tudi podpisala smrtno obsodbo radi veleizdaje. A na tistem je stalno pričakovala, da bo jetnik poslal svoj prstan, nakar ga bo pomilostila, kakor je bila obljubila. A prstana ni bilo. Kraljica se je hudo jezila na Essexovo nezasišno prevzetnost, a vendar je s posebnim ukazom preločila za 24 ur dan obglavljenja. Toda prstan je le izostal in dne 25. februarja 1601 je končal Essex življenje na morišču. Sele eno leto in pol pozneje je zapala kraljici umirajoča dvorna dama lady Nottingham strašno skrivnost. Prstan, ki ga je bil poslal obojenec iz ječe, je prišel v njene roke. A lady Nottingham je to zamolčala, ker se je hotela maščevati nad Essexom, ki je pred leti osorno zavrnil njeno ljubezen. »Oprostite, Veličanstvo,« je ihtela umirajoča. Ta skrivnost je porazno vplivala na kraljico. Zagrabila je nesrečnico za vrat in zavpila: »Morebiti bo vam odpustil usmiljeni Bog, a jaz ne bom nikoli...« To je bilo leta 1603. Tri pozneje je umrla tudi kraljica. Njen prstan je bil zadnjič prodan v Londonu na dražbi leta 1927. Bogataš Macover, lastnik velike zbirke, ga je kupil za 2.600 funtov šterlingov in zdaj podaril državi.

V starem francoskem mestu Angers priredijo vsako leto evharistični kongres, na katerega pridejo romarji vsega sveta. — Križarji in križarke med procesijo.

Mednarodni zdravniški kongres v Moskvi

Prvi mednarodni zdravniški kongres v Sovjetski Rusiji se bo vršil maja 1934. Na kongresu bodo razpravljali o treh vprašanjih. Revmatizem in srce, balneološke metode zdravljenja revmatizma in revmatizem prometnih nameščencev, rudarjev in kovinskih delavcev. Vzporedno s kongresom bodo v Moskvi organizirali razstavo o zdravljenju revmatizma.

Gospa dr. Lola Schröter, znana rekorderka v padanju s padalom, je treščila v šleziji s svojim letalom na tla. Zlomila si je obe nogi in v nevarnem stanju so jo pripeljali v bolnišnico.

Ne jezi se, ako zamudiš vlak

Nek Anglež pripoveduje:

Pred več kot 50 leti sem bil nekega dne edini potnik v poštmem vozu iz B. ter bil namenjen do kolodvora v D., da tam sedem na brzovlak. Nekako 1 kilometer pred ciljem je voznik nenadno nategnil vajeti in konja sta se ustavila. Čez cesto je ležal pes z zlomljeno nogo. Zasmilila se mi je žival in storil sem vse, kar sem vedel in znal, da bi nesrečnemu psu olajšal bolečine. Radi tega smo zamudili vlak. Noč sem prebil na kolodvoru, kakor sem pač vedel in znal, poleg mene pa obvezani povzročitelj neljube zamude. Zunaj je divjal vihar, da so se tresla okna in vrata. V zgodnjih jutranjih urah je vstopil v čakalnico prometni uradnik, bled in prestrašen: »Most — — — čez — — — Tayo — — —« je jecjal. Preteklo je par minut predno mi je mogel dopovedati, kaka strašna nesreča je zadela vlak, s katerim sem se hotel odpeljati. Ko bi ne bilo ponesrečenega psa, bi bil tudi jaz med številnimi žrtvami grozne nesreče. Ko je vihar most razdejel prav v trenutku, ko je vozil čezenj brzovlak.

★

»Moja tašča je pravi angel.«
»Moja žalobog še vedno živi...«

Meniha sta utonila

V kanalu Sant Elena v Benetkah je najelo deset menihov čoln, da bi se šli kopat. Ko so se vračali, sta dva meniha rajši plavalata, kakor da bi se peljala v čolnu. Nenadoma je prišlo enemu slabob. Ko mu je hotel drugi pomagati, je obnemogli plavač potegnil svojega sobrata in oba sta zginila v morje.

★

V kopališču Viterbo v Italiji sta se potapljala dva prijatelja. Trije so jima priskočili na pomoč, toda vse tri sta nesrečneža potegnili za seboj, tako da je vseh pet utonilo.

Charles Lindbergh se pripravlja s svojo ženo na nov oceanski polet. Dvignil se je že iz Newyorka ter prispel v kanadsko pristanišče Halifax, kjer čaka na ugodno vreme za polet čez Atlantik.

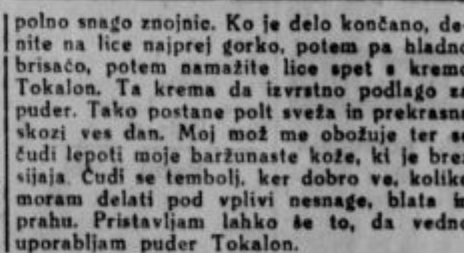

»Prosim, smehljajte se.«
»Saj se vendar smehljam.«

Čas za leto 1932-33 (št. 9-10)

Pod tem naslovom je izšla nova zbirka slovenskih ljudskih pesmi, ki jih je za mešani zbor harmonizirala Breda Šček. Zbirka obsega 33 pesmi različnega teritorialnega porekla; med njimi jih je mnogo, ki so jih obdelali že drugi. Po svoji kvaliteti so pesmi prav različne vrednosti in morda

Odlikovani jugoslovanski umetniki. Belgijski kralj je odlikoval nekatere jugoslovanske razstavljalce slik in skulptur na lanski bruseljski razstavi (»Cvijeta Zuzoric«) z visokimi redovi; med drugimi sta prejela odlikovanje tudi znamenita kiparja Ioma Rosandić in sicer kronski red I. razreda, a Meštrović Leopoldinski red.

Načelnik.	✱
-----------	---

**SARI
STENICAM!**

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; ženilovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonska 3 mm visoka poltina vrstica po Din 250. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službe iščejo

Absolvent vin. šole
z dobrimi večletnimi iz-
prijevami, poučen v vseh
panogah modernega kme-
tjstva, vojaščine prost —
išče primerne mesto.
Naslov v oglasnem oddel-
ku »Slovenca« pod št. 7817.

Službo dobe

Trgovski pomočnik
vojaščine prost, z dežele,
najmanj 2 leti pomočniške
dobe, za vodstvo podruž-
nice na deželi, po možno-
sti s kavcijo — se takoj
sprejme pri Plemenar-
ju Jožefu, Planina pri Sev-
nici. (b)

Kontoristinja
s lepo pisavo, slovensko
in nemško, dobi popol-
nansko zaposlenje. La-
stnoročno pisati na upra-
vo »Slovenca« pod »Pi-
sava« št. 7889. (b)

Stanovanja

Trisobno stanovanje
s kopalnico in pritlikla-
mi, elektrika, vodovod —
se takoj odda v bližini
cestne železnice v Udma-
tu. Poizve se pri L. Ora-
žem, Moste. (c)

Trisobno stanovanje
solčno, s kopalnico, po-
selsko sobo, verando in
pritliklinami — se odda
mirni stranki za avgust.
Naslov v upravi »Slov.«
pod št. 6195. (c)

Trisobno stanovanje
v novi zgradbi, z najmo-
dernejšim komfortom, v
sredini mesta — se s
1. avgustom odda. Rav-
notam se takoj oddasta
dva trgovska lokala. —
Naslov v upravi »Slov.«
pod št. 7888. (c)

Posredstva

Nova hiša
štiristanovniška, elektri-
ka, vodovod, kopalnica,
velik obdelan vrt, 3 mi-
nute od cestne železnice
v Udmatu — se prodaja.
Poizve se pri L. Oražem,
Selo. (p)

Parcelo 600 m²
severni del Ljubljane —
krasna solčna lega, vo-
dovod, elektrika, pešče-
na tla — prodam. Ponud-
be na upr »Slov.« pod
»Ugodno« št. 7890. (p)

Kupimo

Avto
6 sedežen — zamenjam
za parcelo ali gozd v
bližini Ljubljane. Premru,
Dunajska c. 41. (f)

Stoječ parni kotel
cca. 60—100 litrov vse-
bine, za nizki tlak, rab-
ljen, a vendar dobro
ohranjen, katerega rabim
za ogrevanje vode potom
pare — kupim. Simon
Pirc, Podnart. (k)

Kupim star denar
za numizmatiko. Ambro-
žič Vid, Domžale, Mlin-
ska 5. (k)

Prodamo

Trgovci pozor!
Garantirano repno seme
razpošilja vsako množino
SKET, Ptuj 2. (l)

Moško kolo
pernice (170 Din) in po-
hištvo napredaj v Židov-
ski ulici 8, Maribor - Zi-
danšek. (l)

Volna, svila, bombaž
stalno v bogati izbiri v
vseh vrstah, za strojno
pletanje in ročna dela po
najnižjih cenah pri trvdki
Karl Prelog, Ljubljana —
Židovska ul. in Stari trg.

Oves in koruzo

kupite najceneje pri trvdki
A. VOLK, LJUBLJANA
Veletrgovina z žitom.
Resljeva cesta 24.

Automobile in motocikle

svetovnih znamk, najno-
veje modele, nove, pa
tudi rabljene, kupite la-
hko proti hranilnim knji-
žicam pri avtotrvdki —
Žužek, Ljubljana, Tavčar-
jeva ul. 11.

Spalnico

in jedilnico (mahagonije-
va), dobro ohranjeno, sta-
rinsko lepo skrinjo, por-
celan in razne druge sta-
rinske predmete — radi
preselitive ugodno pro-
dam. Naslov pove upra-
va »Slovenca« pod št. 7901. (l)

Letovišča

Prazno stanovanje
s kuhinjo, elektrika, vo-
dovod — se za časa po-
čitnice odda v bližini
Preddvora na Gorenj-
skem. Poizve se v upravi
»Slovenca« pod št. 7824.

Razno

Katera
katoliška družina bi vze-
la na počitnice za mesec
avgust revnega dijaka?
— Ponudbe pošljite na
upravo »Slovenca« pod
šifro »Hvaležnost« št. 7885. (r)

Širile »Slovenca«!

Sv. zakon- vrec življenja

Vsa sodobna vprašanja o za-
konu načelno pojasnjena. —
Se dobi v knjigarnah in v pro-
dajalni Ničman. — Din 20.—

Hotel Troha

BLED

Menu 15 Din, sobe od 10 Din naprej.
V glavni sezoni vsak večer koncert in ples.
Pension junij, september 45 Din,
julij—avgust 60—80 Din.

Tudi v naši podružnici

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 5 (paviljon)
lahko plačate naročnino za »Slovenca«, »Domo-
ljuba« in »Bogoljuba«, naročate inserate in dobite
razne informacije. — Poslovne ure od pol 8 zju-
traj do pol 1 popoldne in od 2 do 6 popoldne
Telefonska številka 3030.

Mi Vam pomagamo varčevati!

Poizkusite kremo za zobe, toda
samo pravo svetovno znamko

Traja 3 mesece

D. Pechmajou & Cie, Zemun

Zapustil nas je za vedno naš dobri oče, stari oče, tast in stric,
gospod

Anton Presker

trgovec, kroj. mojster in posestnik

v sredo, dne 12. julija 1933, ob 22. uri, v 84 letu starosti, previden s
tolazili sv. vere.

Pogreb draga pokojnika bo v petek, dne 14. julija ob 4 po-
poldne — Sredina št. 12.

Ljubljana, Graz, Newyork, Split, dne 13. julija 1933.

Žalujoči ostali.

Rada Mihevc roj. Antloga javlja v svojem in v imenu svojih otrok Erike in
Naste ter staršev Ivana in Antonije Mihevc vsem sorodnikom, prijateljem in znan-
cem pretresljivo vest, da jih je njihov predragi, dobri soprog, oziroma oče, sin,
brat, svak itd., gospod

ING. JOŽE MIHEVC

ravnatelj pilane Šumskog industrijskog preduzeća »Šipad« v Drvarju

dne 10. julija 1933, v 33. letu svoje dobe, zadet od zahrbtne kroglice pri izvrševanju
svojega poklica, za vedno zapustil.

Smrti ostanki nepozabnega pokojnika se prepeljejo iz Drvarja v Ljubljano.
Pogreb nepozabnega pokojnika bo v soboto, dne 15. julija 1933 ob 11 dopoldne
iz mrtvašnice Sv. Kristofa na pokopališče na Viču.

Maša zadušnica se bo darovala v torek, dne 18. t. m. ob pol 8 zjutraj v cerkvi
Marijinega Oznanjenja.

Drvar—Ljubljana—Logatec, dne 13. julija 1933.

Samuel Lover:

RORY O'MORE

Irski ljudski roman.

Vse to se je v teku nekaj dni razneslo do sosedne
fare, kjer je živel Rory. Tako zvani dobri prijatelji so
namreč povsod, in eden takih je Roriju povedal, kaj o
njem govore.

Prvi, ki je prinesel to neprijetno novico, je bil stari
loncevežec, Salomon, ki je bil vesel, če je mogel komu
kaj slabega povedati, bodisi o drugih ali pa o njem sa-
mem. To je bilo njegovo priljubljeno orožje, ki ga je
znal mojstersko rabiti.

Zgodilo se je, da je tisti dan, ko sta šla De Lacy in
Rory na pokopališče, stari Salomon obiskal vdovo O'More.
Za to je imel dva vzroka: prvič je prišel zato, da bi
De Welskeinu pokazal, kje stanuje De Lacy, s katerim
je oni hotel govoriti. Drugič je bil pa prepričan, da bosta
on in njegov osel pod to gostoljubno streho dobro po-
strežena.

Vdova je Salomona prijazno sprejela. Dala mu je
svežega pinjenega mleka in kruha ter mu rekla, naj
sede v kot k dimniku, kjer je lepo toplo in kjer si lahko
greje noge, kadi pipo, obira ljudi, skratka, kjer bo lahko
čisto zadovoljen.

Ko je Salomon preždel tam nekaj ur, je postal ne-
strpen, ker se Rory toliko časa ni vrnil. Rad bi bil že
odšel. Preden pa Roriju ni mogel namigniti, v kak glas
je prišel, da je namreč hudo nevaren lastnini drugih
ljudi, ni hotel iti. Čakal je, da bi usekal moža, pod čigar
streho je vsekdar, ne samo to pot, bil iz gole milosrčnosti
tako dobro postrežen. V tej hiši mu niso dajali iz strahu,
kakor v marsikateri drugi, ker Rory je bil preveč po-
gumen fant, da bi se bal kogarkoli, zlasti pa Salomona.
A prav zaradi tega ga je stari podlež hotel usekati tam,
kjer se ni mogel braniti.

Od časa do časa je stopil od ognjišča k vratom, da
bi videl, ali se Rory že vrača.

De Welskein pa je potrpežljivo čakal De Lacyja.
Med tem je dvoril Mariy O'More in ji delal poklone,
kakor to sploh znajo Francozi.

Ko je Rory stopil v koč, je pozdravil De Welskeina,
ki pa je bil hladen ž njim ter je vprašal le za De Lacyja.
Rory mu je povedal, da ga je pustil s Phelimom na po-
kopališču, kjer gleda stare nagrobne spomenike, da se
pa vsak čas vrne.

»Kako je kaj, Salomon?« je Rory prijazno nagovoril
lonceveža.

»Oh, tako dobro kakor mi vsak želi,« je zagrenjeno
odvrnil Salomon.

»Kam se vam pa mudi? Saj še ne greste,« je dejal
Rory iz gole gostoljubnosti, zakaj on se ni hlinil.

»Da, da, saj ste me sili.«

»No, no,« je dejal Rory, »postrezite si, da boste dlje
živeli!«

»Res, čim dlje živiš, tem več doživiš,« je odvrnil
Salomon in pristavil: »Ali mi hočeš privedi osla?«

»Zakaj pa ne,« je odvrnil Rory in šel pred hišo, kjer
se je zalagal osel prav tako kakor njegov gospodar. Ko
je na osla vrgel malho, v kateri so bile Salomonove
klešče, pesek, kositer in pa tisti trije starodavni lonci
in ponve, je pripeljal živinčce pred vrata, kjer je čakal
Salomon. Ko je osel stal pred njim, je stari loncevežec
začel pregledovati vsako posamezno reč, ki je bingljala
s sedla, ne da bi pozabil na tiste stare zarjavele lonce.
Rory ga je vprašal, ali morda ni kaj v redu.

»O, nič hudega ni, če je vse v redu,« je odvrnil
Salomon.

»Zakaj bi pa ne bilo v redu?« je rekel Rory. »Ali
vam nisem že tolikokrat prej del tega sedla in te malhe
in teh loncev na osla?«

»Si, sinko, si..., a samo pogledal sem; eden, dva,

tri; samo pogledal sem, ali je vse tu. V teh časih se
človek ne more zanesti... eden, dva, tri,« in skrbno
jih je še enkrat preštel, ko je počasi izgovarjal »eden,
dva, tri.«

Rory je prisluhnil, ko je slišal, da Salomon pre-
števava in preštevava. Saj je to prav za prav njegov tajni
znak za tihotapca. Ker je mislil, da je Salomon morda
odkril njegovo poslanstvo, se je vznemiril in rekel:

»Kaj pa vam je, da venomer preštevate eden, dva,
tri?«

»Oh, to so čudni časi, fant,« je odvrnil Salomon.

»Kaj mislite s tem?«

»In čuden svet je; tako je... eden, dva, tri.«

»Kaj, vraga, pa mislite z vašim eden, dva, tri?« je
zopet vprašal Rory, čigar bojazen je rasla od trenutka
do trenutka.

»O, samo pogledal sem, ali so moje reči še vse tu,«
je rekel Salomon in pogledal Romija, česar pa ta ni ra-
zumel, ker so se njegove misli vedno in vedno vračale
k tistim tajnim znakom, ki mu jih je dal De Lacy. Ni-
kakor ni mogel razumeti, kam stari loncevežec, ko je
Salomon znova začel šteti »eden, dva, tri,« je Rory
nestrpeno dejal:

»Vraga, ali že zopet preštevate tiste vaše stare
lonce?«

»Samo štejem jih. Ali je to kaj hudega?« je odgo-
voril loncevežec. »Bolje je, da jih šteješ kakor pogrešaš.«

»Štejete jih?« se je Rory začudil in ga debelo po-
gledal. »Saj niste v svojem življenju nikdar več imeli
kakor tri stare rjaste lonce, ki jih pozna vsak po vsej
deželi tako dobro, da nihče niti v sanjah ne misli na to,
da bi vam jih vzel, če bi tudi bili vredni tatvine.«

»O, nekateri ljudje imajo čuden okus za to, kar je
last drugega,« je dejal Salomon in počasi izgovoril vsako
besedo zase. »Eden, dva, tri... in zato bi se lahko po-
lakomnil tudi takega lonca.«